

TRANSPARENCA DHE PËRGJEGJËSIA NË NIVEL VENDOR

VLERËSIMI I PROCESEVE TË KONSULTIMIT PUBLIK NË BASHKINË KUKËS 2024

PËRGATITUR NGA:

QENDRA PËR PROGRES RINOR

RRJETI PËRBALLJA E OFERTAVE POLITIKE

Transparenca dhe Përgjegjësia në Nivel Vendor - Vlerësimi i Proceseve të Konsultimit Publik

Bashkia Kukës

Përgatiti: Qendra për Progres Rinor

Korrik 2024

Tabela e Përmbajtjes

TABELA E PËRMBAJTJES	2
1. LISTA E SHKURTIMEVE	3
2. HYRJE	4
3. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE E STUDIMIT	6
4. METODOLOGJIA E STUDIMIT	7
5. KUADRI LIGJOR NË NIVEL VENDOR	9
6. PËRSHKRIMI I STRUKTURËS SË QEVERISJES LOKALE NË BASHKINË KUKËS:	10
7. HISTORIKU I PROCESIT TË NJOFTIMIT DHE KONSULTIMIT PUBLIK NË BASHKINË KUKËS	11
8. VLERËSIM I EFEKTIVITETIT DHE TRANSPARENCËS SË PROCESIT TË KONSULTIMIT PUBLIK	13
8.1 GJETJE NGA INTERVISTAT E REALIZUARA ME STAF TË BASHKISË KUKËS	16
8.2 GJETJE NGA INTERVISTAT E ZHVILLUARA ME ANËTARË TË KËSHILLIT BASHKIAK	18
9.PËRMBLEDHJE E KOMENTEVE DHE REKOMANDIMEVE TË GRUPEVE TË INTERESIT E QYTETARËVE NGA KONSULTIMI PUBLIK	20
9.1 INTERVISTAT E THELLUARA ME GRUPET E INTERESIT	20
9.2 PERCEPTIMET E QYTETARËVE PËRMES VLERËSIMIT ONLINE	23
9. KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME	27
10. ANEKSE	31
ANEKSI 1. KËRKESA ZYRTARE DREJTUAR BASHKISË KUKËS	31
ANEKSI 2. PYETËSORI I INTERVISTAVE TË THELLUARA ME STAFIN E BASHKISË	31
ANEKSI 3. PYETËSORI I INTERVISTAVE TË THELLUARA ME GRUPET E INTERESIT	31
ANEKSI 4. PYETËSORI PËR QYTETARËT ONLINE	31

1. Lista e Shkurtimeve

AMVV	Agjencia për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore
BP	Buxhetimi me Pjesëmarrje
GADC	Qendra “Aleanca Gjimore për Zhvillim”
KB	Këshilli Bashkiak
KDIMDP	Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale
KLSH	Kontrolli i Lartë i Shtetit
NED	National Endowment for Democracy
Nj.A	Njësi Administrative
NJVQV	Njësi e Vetëqeverisjes Vendore
OPIC	Olof Palme International Center
OSHC	Organizatë e Shoqërisë Civile
PBA	Projekt Buxheti Afatëmesëm
POP	Përballja e Ofertave Politike
QPR	Qendra për Progres Rinor
VKB	Vendim i Këshillit Bashkiak

2. Hyrje

Angazhimi dhe përfshirja e qytetarëve në konsultim dhe vendimmarrje përbën një nga elementët kryesorë drejt zhvillimit të qëndrueshëm dhe qeverisjes së mirë, ku zëri i të gjithëve dëgohet gjatë gjithë procesit të vendimmarrjes, qoftë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose përmes organizatave të shoqërisë civile tek institucionet përgjegjëse. Pjesëmarrja aktive e qytetarëve garanton identifikimin e problemeve dhe nevojave reale, përfshirjen e njohurive dhe përvojave të të gjithë aktorëve, duke i bërë ata të ndihen përgjegjës për çështje të përbashkëta, duke rritur besueshmërinë dhe transparencën dhe krijimin e mundësive për zgjidhje të qëndrueshme.

Roli dhe kontributi i pazëvendësueshëm i qytetarëve dhe komuniteteve në proceset qeverisëse është kyç për arritjen e një qeverisjeje sa më demokratike, ndërkohë që bashkitë përmes zbatimit efektiv të ligjit dhe politikave të duhura e gjithëpërfshirëse sigurojnë zhvillim të qëndrueshëm, përfshirje dhe kohezion social.

Është misioni i qeverisjes vendore të sigurojë një administrim sa më pranë qytetarëve të saj dhe të nxisë pjesëmarrjen e tyre efektive në të, ndërkohë që ushtrimi i qeverisjes dhe përmirësimi i cilësisë së jetës nuk mund dhe nuk duhet të jenë e drejtë ekskluzive e saj. Për sa kohë që ekzistojnë mekanizma dhe modele të mirëqeverisjes, bashkitë duhet të vijojnë të kërkojnë, adaptojnë e praktikojnë alternativa dhe forma ku qytetarët, grupet e interes dhe shoqëria civile shihen si partnerë të domosdoshëm të këtij procesi.

Studimi zhvillohet në kuadër të vlerësimit të situatës ekzistuese në lidhje me praktikën e njoftimit dhe konsultimit publik në nivel vendor. Ai zhvillohet nga Rrjeti “Përballja e Ofertave Politike” (POP)¹ në kuadër të projektit “Nxitja e Mbikëqyrjes Qytetare mbi Përgjegjshmërinë Politike” financiar nga National Endowment for Democracy dhe Olof Palme International Center.

Rrjeti POP përmes këtij programi synon të përmirësojë qeverisjen dhe përdorimin e përgjegjshëm të burimeve publike, si dhe mbrojtjes efektive të të drejtave të njeriut, nëpërmjet forcimit të kapaciteteve të OSHC-ve për të ndikuar në proceset e politikave të përfaqësuesve të tyre vendorë bashkiakë.

Organizatave anëtare të Rrjetit POP, veprojnë si grupe presioni për të advokuar në qeveritë e tyre vendore për të identifikuar prioritetet e zhvillimit, në mënyrë që politikën dhe programet të bazohen në nevojat lokale, si dhe në mundësitë dhe kapacitetet e disponueshme.

Nën këtë optikë në periudhën prill – qershor 2024, është realizuar studimi “Transparenca dhe Përgjegjësia në Nivel Vendor - Vlerësimi i Proceseve të Konsultimit Publik”. Studimi ka për qëllim të vlerësojë situatën në 10 bashkitë e targetuara² për periudhën shtator 2023 – maj 2024, për të pasqyruar situatën e realizimit të njoftimit dhe konsultimit publik në këto njësi të qeverisjes vendore. Gjetjet dhe rekomandimet do të shërbejnë për të marrë një informacion më të thelluar

¹ Faqe zyrtare e Rrjetit POP: <https://popNetwork.al/>

² Tiranë, Durrës, Vlorë, Pukë, Elbasan, Fier, Kukës, Shkodër, Vau i Dejës, Korçë

për mekanizmat e identifikuar të ligjit të njoftimit dhe konsultimit në nivel vendor, sfidat, vështirësitë dhe rastet e suksesit në zbatimin e tij.

Rrjeti POP në një fazë të mëvonshme do të punojë dhe me institucionet mbikqyrëse për të ndarë gjetjet e studimit, siç janë Prefekturat, Komisionerin për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale si dhe Kontrollin e Lartë të Shtetit.

Rrjeti “Përballja e Ofertave Politike – POP”, synon të rrisë debatin publik dhe informacionin te qytetarët si dhe orientimin e platformave drejt nevojave dhe prioritetëve të tyre. Përmes aktiviteteve projekti synon të forcojë demokracinë shqiptare, duke nxitur transparencën dhe llogaridhënien. Përballja e Ofertave Politike - POP, është një nismë e rrjetit të organizatave të shoqërisë civile shqiptare mbështetur nga “Olof Palme International Center” dhe “National Endowment for Democracy.”

Anëtarët e Rrjetit POP janë organizatat si më poshtë:

<ul style="list-style-type: none"> • Qendra “Aleanca Gjinore për Zhvillim”, Tiranë; • Qendra për Zhvillimin e Shoqërisë Civile, Durrës; • Qendra Rinore Vlorë, • Epoka e Re, Fier; 	<ul style="list-style-type: none"> • Intelektualët e Rinj Shpresë, Shkodër; • Lëvizja Rinore për Demokraci, Pukë; • Qendra për Progres Rinor, Kukës, • Gruaja në Zhvillim, Korçë; • Hapa të Lehtë, Vau i Dejës; • Tjetër Vizion, Elbasan
--	--

3. Përmbledhje Ekzekutive e Studimit

Përgatitja e këtij raporti është bërë nga Rrjeti “Përballja e Ofertave Politike” në kuadër të projektit “Nxitja e Mbikëqyrjes Qytetare mbi Përgjegjshmërinë Politike” financuar nga National Endowment for Democracy dhe Olof Palme International Center. Rrjeti POP përmes këtij programi synon të përmirësojë qeverisjen dhe përdorimin e përgjegjshëm të burimeve publike, si dhe mbrojtjes efektive të të drejtave të njeriut, nëpërmjet forcimit të kapaciteteve të OSHC-ve për të ndikuar në proceset e politikave të përfaqësuesve të tyre vendorë bashkiakë.

Në Kukës, studimi është përgatitur nga Qendra për Progres Rinor, organizatë anëtare e Rrjetit POP, me synimin kryesor që organizatat lokale të veprojnë si grupe presioni për të advokuar në qeveritë e tyre vendore për të identifikuar prioritetet e zhvillimit, në mënyrë që politikat dhe programet të bazohen në nevojat lokale, si dhe në mundësitë dhe kapacitetet e disponueshme.

Studimi “Transparenca dhe Përgjegjësi në Nivel Vendor - Vlerësimi i Proceseve të Konsultimit Publik në Kukës” vlerësoi situatën e realizimit të ligjit të Njoftimit dhe Konsultimit Publik për periudhën shtator 2023 – maj 2024, përmes monitorimit të dëgjësive publike duke nxitur diskutimin midis aktorëve të përfshirë për njohjen dhe zbatimin e ligjit, si dhe përgatiti disa rekomandime konkrete në nivel të Njesisë së Vetëqeverisjes Vendore (NjVQV)

Pjesëmarrja e drejtpërdrejtë në vendimmarrje përfaqëson një nga format kryesore të angazhimit të qytetarëve në jetën publike. Kjo arrihet përmes mjeteve dhe mekanizmave që NjVQV ushtrojnë, në përputhje me Ligjin për Njoftimin dhe Konsultimin Publik³ duke vënë në dispozicion të qytetarëve, hapësira dhe mundësi për t'i përfshirë ata në formulimin, zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin e politikave, programeve dhe shërbimeve për komunitetin. Pavarësisht se të gjithë të intervistuarit e vlerësonin rëndësinë e proceseve konsultuese dhe gjithëpërfshirëse, realizimi efektiv i tyre në nivel vendor mbetet ende një sfidë.

Përfshirja dhe aktivizimi i qytetarëve në nivel lokal, debati transparent, ndarja dhe shkëmbimi i përvojave dhe ideve të ndryshme, si dhe shqyrtimi i të gjitha alternativave të mundshme, duhet të jenë të vërteta dhe jo thjesht formale dhe sipërfaqësore dhe duhet të realizohen në të gjitha fazat që ligji parashikon, duke mundësuar një vendimmarrje të shëndetshme dhe gjithëpërfshirëse për çdo bashki.

Gjetjet e studimit tregojnë se:

- **Mbetet ende sfidë që qytetarët dhe të zgjedhurit**, përfaqësuesve të komunitetit, në zbatim të ligjit dhe në përdorim të mekanizmave ekzistues për konsultimin publik të rrisin ndërveprimin në sasi dhe cilësi.

³ Ligji për Njoftimin dhe Konsultimin Publik: <https://qbz.gov.al/eli/ligj/2014/10/30/146/3923aec7-2287-4909-9119-ea5dcee6245e>

- **Bashkia dhe Këshilli Bashkiak Kukës, duhet të shtojnë përpjekjet** në kryerjen e detyrave të tyre me efikasitet, efektivitet dhe transparencë, rritje të mjeteve të informimit sa i përket konsultimit publik në përputhje me ligjin dhe interesin publik, duke shtuar mënyra të reja të konsultimit publik, më atraktive dhe të aksesueshme për publikun.
- Lista e publikuar on line në faqen zyrtare të bashkisë Kukës e cila përmban të dhëna të rëndësishme si për procesin e konsultimit ashtu edhe për çështje me interes komunitar, si ankesa, kërkesa apo peticione **është e plote dhe e aksesueshme on line, e përditësuar**. Regjistrat elektronik si më sipër sigurojnë informacion të qartë dhe të plotë.
- **Transparenca, konsultimi dhe pjesëmarrja qytetare në vendimmarrjen lokale vazhdojnë të jenë sfida për autoritetet vendore**, duke shërbyer në të njëjtën kohë dhe si tregues të funksionimit të demokracisë lokale.
- **Komuniteti duhet të risë njohuritë** dhe ti përdor në favor të vendimmarrjes së përbashkët me bashkinë dhe anëtarët e këshillit, duke praktikuar këtë mundësi hershëm dhe pa vonesë.
- **Besimi që tregojnë qytetarët se qeverisja mund të përmirësohet** me përmirësimin apo ndryshimin e në procedura të konsultimit publik, shtim të kanaleve të komunikimit, shtim në sasi dhe cilësi të takimeve konsultative më qytetarër, duhet të shërbejë si nxitje për administratën e bashkisë dhe këshillin bashkiak që ti bëjnë të mundura këto ndryshime.

4. Metodologjia e Studimit

Për përgatitjen e vlerësimit në lidhje me zbatimin e Ligjit të Njoftimit dhe Konsultimit publik (ligji nr. 146/2014⁴) në bashkinë Kukës, ekspertët e projektit kombinuan një sërë mjeteve dhe metodologjish duke përfshirë:

- Analizimin e Gjetjeve të Raportit Studimor “Informimi, Njoftimi dhe Konsultimi Publik” realizuar nga Rrjeti POP në vitin 2022.⁵
- Rishikimin e dokumenteve strategjike, publikimet në regjistrin elektronik për konsultimet, publikimet në programin e transparencës, raporte të prodhuara dhe bazat e të dhënave në të gjitha fazat mbi procesin e njoftimit dhe konsultimit publik në nivel vendor;
- Hulumtimi i raporteve dhe mekanizmave të kontrollit të Prefekturës përkatëse; Kontrollit të Lartë të Shtetit si edhe të Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (KDIMDP) për monitorimin e zbatimit të ligjit të njoftimit dhe konsultimit publik në nivel vendor.
- Kërkesa zyrtare për informacion drejtuar Kryetarit të bashkisë.
- Përgatitjen e pyetësorëve të studimit; trajnimin e intervistuesve; 6 intervista të drejtpërdrejta me stafin e bashkisë si edhe 4 intervista të thëlluara me anëtarë të këshillit

⁴ Ligji për Njoftimin dhe Konsultimin Publik: <https://qgz.gov.al/eli/ligj/2014/10/30/146/3923aec7-2287-4909-9119-ea5dcee6245e>

⁵ Raporti Studimor përgatitur nga Qendra për Progres Rinor 2022: <https://popnetwork.al/raporti-studimor-informimi-njoftimi-dhe-konsultimi-publik-bashkia-kukes/>

bashkiak. 29 (15F/14M) intervista të thëlluara me aktivistë/përfaqësues të komunitetit dhe qytetarë (14 intervista me OJF, Biznese, aktiviste të shoqërisë civile dhe 15 të tjera me qytetare nga grupet e interesit); 106 (42F/64M), pyetësorë online si edhe përpunimin dhe analizimin e të dhënave dhe përgatitjen e raportit përfundimtar të studimit.

Burimi kryesor i informacionit në lidhje me shqyrtimin e dokumenteve strategjike, raporteve të prodhuara dhe zbatimit të fazave të procesit të njoftimit dhe konsultimit publik janë faqet zyrtare të internetit të bashkisë e publikimet e këshillit bashkiak, rregulloret e brendshme dhe publikimi i njoftimeve dhe dokumentacionit lidhur me konsultimet publike të zhvilluara, por edhe raportet e prodhuara nga institucione ndërkombëtare apo organizata të shoqërisë civile.

Për përgatitjen e studimit ekspertët e projektit hartuan kërkesa për informacion drejtuar kryetarit të bashkisë e stafeve bashkiakë të NjVQV, pyetësorë dhe intervista të thëlluara me koordinatorët e Njoftimit dhe Konsultimit Publik, sekretarët e këshillave bashkiakë stafet e bashkive dhe aktivistë qytetarë e përfaqësues të OSHC-ve. Pyetësorët përmbajnë pyetje rreth temave që lidhen me: urdhërat e brendshëm për fillimin e procedurës së konsultimit publik; përgatitja dhe publikimi i kalendarit të konsultimit publik; njoftimi i konsultimit publik; realizimi i konsultimit; përgatitja dhe publikimi i procesverbaleve, ndikimi i rekomandimeve të qytetarëve dhe grupeve të interesit në vendimet përfundimtare të aprovuara nga vendimarrësit si dhe publikimi i raportit të konsultimit publik në rregjistrin elektronik. Në lidhje me qytetarët dhe grupet e interesit përmes pyetësorëve është vlerësuar efektiviteti i procesit të konsultimit publik, si reflektohen rekomandimet e tyre dhe si ndikon në jetën e qytetarëve vendimet që nuk konsultohen me proces të pjesëmarrëse.

Pyetësorët përmbajnë pyetje cilësore dhe sasiore duke mbajtur në vëmendje ekspertizën lokale të organizatave të rrjetit POP, në çështje të qeverisjes vendore dhe angazhimit qytetar. Për përgatitjen e pyetësorëve ekspertët e organizatave lokale konsideruan faktorë të rëndësishëm që ndikojnë në cilësinë e sondazhit, të tilla si: objektivi i përgjithshëm i anketimit dhe konteksti lokal (të dhënat informacionet ekzistuese) për të mundësuar një kuptim më të mirë të situatës dhe çështjeve.

Pas përfundimit të intervistave u zhvillua një bazë të dhënash, për t'u përpunuar dhe u analizuar. Qendra për Progres Rinor përgatiti një raport të hollësishëm të vëzhgimit me gjetjet dhe rekomandimet që do të përdoren në një fazë të mëvonshme për të avokuar për nevojat dhe prioritetet qytetarëve me përfaqësues të institucioneve vendore (Bashkia dhe KB).

Ky raport studimor është një kontribut i rëndësishëm për të kuptuar dhe përmirësuar mënyrat e përfshirjes së qytetarëve në vendimarrjen publike, duke synuar një qeverisje më të hapur, transparente dhe të përgjegjshme në Bashkinë Kukës.

Një raport i përbashkët me gjetjet nga 10 bashkitë: Tiranë; Durrës; Elbasan; Vlorë; Fier; Vau i Dejës; Korçë; Pukë; Kukës; Shkodër do të hartohet me metodën krahasuese dhe do të shërbejë për të evidentuar progresin e arritur duke analizuar të dhënat e grumbulluara nga gjetjet,

konkluzionet dhe rekomandimet e arritura nga raporte të mëparshme duke përdorur indikatorë sasiorë dhe cilësorë si burime primare⁶ dhe sekondare⁷ për grumbullimin e informacionit.

Gjetjet dhe rekomandimet e raportit do të synojnë përmirësimin e situatës aktuale nëpërmjet masave që autoritetet vendore duhet të ndërmarrin në lidhje me zbatimin e ligjit dhe propozime për ndryshime ligjore për ta bërë procesin sa më interaktiv dhe gjithëpërfshirës.

5. Kuadri ligjor në nivel vendor

Misioni i NJVQV është të sigurojë një administrim sa më pranë qytetarëve dhe të nxisë një pjesëmarrje efektive të banorëve në qeverisjen vendore. Transparenca, llogaridhënia dhe përfshirja publike janë parimet themelore për ruajtjen dhe avancimin e demokracisë.

Dialogu ndërmjet qytetarëve dhe përfaqësuesve të zgjedhur, si dhe përfshirja e tyre në qeverisjen lokale, janë thelbësore për avancimin e demokracisë lokale, sepse forcohet legjitimiteti dhe efektiviteti i veprimeve të bashkisë dhe këshillit bashkiak. Procesi i konsultimit publik përbën një shtyllë kryesore për një qeverisjeje transparente, duke i mundësuar qytetarëve dhe grupeve të interesit diskutimin, dialogun, monitorimin dhe vlerësimin e punës së pushtetit vendor.

Në vëmendje të këtij studimi është njohja dhe zbatimi në bashkinë Kukës i Ligjit Nr. 146/2014 “Për Njoftimin dhe Konsultimin Publik” dhe Ligjit Nr.139/2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore” që detyrojnë organet e vetëqeverisjes vendore të garantojnë pjesëmarrjen publike në procesin e vendimmarrjes.

Legjislacioni aktual në Shqipëri përcakton detyrimin e bashkive për realizimin e njoftimit dhe konsultimit publik pothuajse për çdo vendimmarrje që ato kryejnë. Ndër ligjet kryesore që sanksionojnë detyrimin për angazhimin qytetar në vendimmarrjen lokale, më të rëndësishmit janë:

- Ligji Nr.146/2014 “Për Njoftimin dhe Konsultimin Publik”.
- Ligji Nr.119/2014 “Për të Drejtën e Informimit”, i ndryshuar.
- Ligji Nr. 139/2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore”, i ndryshuar.
- Ligji Nr.68/2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore”
- Ligji Nr.107/2014 “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”

⁶ Si burimë primare të informacionit u përdor ligji nr.146/2014, “Për Njoftimin dhe Konsultimin Publik”, informacioni në lidhje me procesin e konsultimit public të publikuar në faqet zyrtare të bashkive respektive si edhe informacioni i përfituar nëpërmjet Kërkesave për Informim.

⁷ Si burime sekondare: u përdorën raporte të tjera në lidhje me procesin e konsultimit të cilat shërbyen në përgatitjen e analizës krahasuese të progresit në çdo bashki në lidhje me procesin e konsultimit.

Duke iu referuar Ligjit Nr.139/2015 për Vetëqeverisjen Vendore, bashkia si organ ekzekutiv dhe Këshilli Bashkiak si organ përfaqësues kanë detyrimin të sigurojnë transparencën e veprimtarive⁸ të tyre në procesin e vendimmarrjes.

Angazhimi i komunitetit në qeverisjen lokale, ndër të tjera, mundësohet përmes konsultimeve publike, duke sjellë në vëmendje përgjegjësitë e organeve vendore të njohin dhe zbatojnë në praktikë detyrimet që rrjedhin nga Ligji Nr. 146/2014 “Për Njoftimin dhe Konsultimin Publik”. Ky ligj rregullon marrëdhëniet për realizimin e procesit të konsultimit publik, në vendimmarrjet që i përkasin hartimit të projektakteve, të tilla si projektligje, dokumente strategjike kombëtare dhe lokale, si dhe politika me interes të lartë publik.

6. Përshkrimi i strukturës së qeverisjes lokale në Bashkinë Kukës:

Informacion i përgjithshëm: Bashkia Kukës përbëhet nga 15 njësi administrative, të cilat janë: Kukës, Shtiqën, Bicaj, Arrën, Grykë Caj, Bushtricë, Kalis, Ujmisht, Zapod, Topojan, Shishtavec, Tërthore, Mamëz, Surroj dhe Shemri.

Popullsia në vitin 2024, është tkurrur krahasimisht me matjet e vitit 2011. Pritet që të dhënat zyrtare të konfirmohen në muajt në vazhdim me një tkurrje prej rreth 27%. Bashkia e Kukësit ka patur nje popullsi prej rreth 61000 Banorë, numër që pritet të ndryshojë me matjet e fundit nga INSTAT.⁹

Bazuar në dokumentin e buxhetit dhe strukturës së bashkisë Kukës, administrata është e ndarë mes Kryetarit të Bashkisë si organ i zgjedhur ekzekutiv dhe Këshillit Bashkiak.

Administrata e bashkisë ka një numer prej 724 të punësuar të cilët mbulojnë sektorët sipas strukturës dhe buxhetit të miratur të bashkisë kukës më nr vendim nr 65 dt 22 Dhjetor 2023. Përvec njësisë qendër (Kukës), bashkia kukës administron një territor rural të rëndësishëm të organizuar në 14 njësi të qeverisjes vendore. Shërbimet kryesore kryhen dhe menaxhohen nga bashkia. Njësitë Administrative kanë rol të reduktuar në mungë të mjeteve dhe në përqëndrim të tyre (burime njerzore apo materiale) në Kukës.

Në bashkinë e kukësit aktualisht janë duke u zbatuar disa projekte të rëndësishëm në infrastrukturë dhe që janë në studim projekte të tjera zhvillimi në lidhje me zhvillimin e saj të ardhshëm. Fokus të rëndësishëm ka marrë turizmi e ai rural kryesisht. Nevoja për përmiresim të infrastrukturës ne zonat rurale mbetet kritike si për zhvillim të zonës ashtu edhe për të ofruar cilësi dhe lehtësi ne turizëm.

Këshilli Bashkiak Kukës, përbëhet nga 31 anëtarë që vijnë nga disa forca të ndryshme politike. Të ndarë sipas gjinisë janë 24 M/7 F ku anëtarët e KB kanë ngritur 8 komisione. Si organ përfaqësues aktualisht rregullon marrëdhëniet dhe ndërveprimin e tij me publikun përmes rregulloreve të brendshme të miratuara si më poshtë:

⁸ Neni 16 dhe neni 18 i ligjit nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, i ndryshuar.

⁹ CENS 2023: <https://www.instat.gov.al/al/cens-2023/>

- *Rregullore për Organizimin dhe Funksionimin e Këshillit të Bashkisë Kukës, e miratuar¹⁰ ne Shkurt te vitit 2020 ku përfshihen edhe procedurat e ankimit për zhvillimin e konsultimit publik.¹¹*

Me vendim të KB Kukës janë ngritur 8 komisione të përhershme¹² të cilat shërbejnë në punën e këshillit. Githashtu në faqen e Bashkisë Kukës, Këshilli¹³ do të gjeni rregulloret e miratuar, regjistrat dhe vendimet e plota të KB.

Rregullorja përcakton procedurat, kuadrin rregullator vendor, listën e akteve vendore që i nënshtrohen konsultimit publik dhe nismat qytetare. Ky program parashikon bashkëpunimin e Këshillit Bashkiak dhe bashkisë Kukës.

Bashkia Kukës si organ ekzekutiv përmes kryetarit ka miratuar urdhëra të brendshëm që lidhen me aspektet procedurale dhe zbatimin të Ligji Nr. 146/2014. ME urdher të Kryetarit të bashkisë është përcaktuar koordinatori dhe konsultimi publik dhe punonjësi specifikë që mbulon këtë pozicion.

7. Historiku i Procesit të Njoftimit dhe Konsultimit Publik në bashkinë Kukës

Për të mbledhur informacione mbi historikun e procesit të njoftimit dhe konsultimit publik në bashkinë Kukës, janë monitoruar mbledhje të dëgjësive publike dhe janë konsultuar dokumente të ndryshme të publikuara në faqen e internetit të bashkisë, si dhe rregullore e urdhëra të brendshëm, që janë cituar në sesionin e mëparshëm. QPR duke punuar prej vitesh me bashkinë kukës, ka prodhuar dhe raporte të mëparshme monitorimi në këtë fushë, si dhe ka nxitur pjesëmarrjen qytetare në proceset konsultuese sic janë edhe dëgjesat e realizuara me grupe interesi me të cilat ajo punon prej vitesh.

Bazuar në detyrimet që rrjedhin nga ligji nr.146/2014 “Për Njoftimin dhe Konsultimin Publik, ligji nr. 119/20214 “Për të Drejtën e Informimit”, si dhe ligjin Nr. 139/2015 "Për Vetëqeverisjen Vendore" i ndryshuar, pjesëmarrja në vendimarrje merr një rol të rëndësishëm, duke mundësuar një lidhje më të ngushtë midis pushtetit dhe qytetarëve duke rritur përgjegjshmërinë për të ofruar shërbime më të mira dhe më efikase. Në këtë kontekst, pjesëmarrja e qytetarëve në procese të ndryshme vendimarrëse konsiderohet shumë e rëndësishme.

Pjesëmarrja në këto dëgjesa ka nxitur reagime qytetare, që në mjaft raste ata ankoreshin për informacion të pamjaftueshëm, mungesë të dokumentacionit mbi projektaktin dhe se

¹⁰ <https://kukesi.gov.al/wp-content/uploads/2019/09/Rregullorja-K.Bashkiak.pdf>

¹¹ <https://kukesi.gov.al/wp-content/uploads/2022/09/Procedura-e-ankimit-per-zhvillimin-e-konsultimit-publik.pdf>

¹² <https://kukesi.gov.al/komisionet/>

¹³ <https://kukesi.gov.al/keshilli/>

rekomandimet e shqetësimet e tyre nuk merreshin parasysh. Edhe pse zhvilloheshin takime me qytetarët, në të kaluarën mungonin procesverbalet për dokumentimin e rekomandimeve /komenteve si dhe pretendimeve të ngritura nga palët, edhe pse ato në pjesën më të madhe të tyre janë transmetuar në mediat lokale të qytetit ose live në rrjetet sociale. Faqja e internetit të bashkisë Kukës, ka një bazë të dhënash¹⁴ për vazhdimësinë e procesit të njoftimit dhe konsultimit publik. Faqja e internetit ku bashkia pasqyron punën e saj, ka informacione të plota në lidhje me rregulloret, vendimet e këshillit, proceset e konsultimeve, regjistrat etj.

Programi i Transparencës¹⁵ është një tjetër dokument i rëndësishëm, që pas miratimit të tij nga autoritetet publike, në formate lehtësisht të kuptueshme dhe të aksesueshme, vihen në dispozicion të publikut në faqen e tyre në internet. Ky program, ka si qëllim plotësimin e detyrimit ligjor për informimin e publikut si edhe transparencën e administratës së bashkisë dhe këshillit bashkiak, për procedurën dhe miratimin e akteve të ndryshme. Programi është një dokument i plote i cili përcakton qarte rolin dhe përgjegjësitë e secilit prej strukturave përgjegjëse për informim, konsultim dhe transparencë.

Njëkohësisht edhe **Këshilli Bashkiak**, ka realizuar herë pas here degjese dhe sondazhe për prioritetet e qytetarëve për projekt buxhetin e PBA-së si dhe ka marrë pjesë në dëgjese dhe buxhetimit me pjesëmarrje që organizon së bashku me bashkinë dhe publikun në vitet e kaluara dhe gjatë këtij viti. Edhe pse ka një rregullore të miratuar dhe procedura të qarta vihet re se iniciativat e ndërmarra janë kryesisht në funksion të projekt akteve specifike, me interes për qytetarët dhe në zbatim të procedurave ligjore për rastet e detyrueshme me ligj.

Këshilli Bashkiak publikon njoftimet për mbledhjet kryesisht në mediat sociale dhe në disa raste edhe në faqen e bashkisë. Çdo njoftim përmban të dhëna të mjaftueshme me datën, vendin, orën dhe rendin e ditës, ndërsa aktet e miratuara shpallen në faqen zyrtare të internetit dhe në stendën e njoftimeve publike të Bashkisë Kukës. Nga monitorimet në faqen e bashkisë, regjistrat elektronik janë publikuar dhe janë të aksesueshme në faqen e Bashkisë Kukës¹⁶ apo të dhëna të tjera¹⁷ regjistrat si vijon¹⁸.

Përsa i përket raportit të transparencës mbi veprimtarinë e KB, në faqen e bashkisë gjendet raporti vjetor i KB përgatitur dhe prezantuar në seancë, për miratim, në formën e raportit vjetor të veprimtarisë së KB.

Vlerësohet fakti që një pjesë e anëtarëve të Këshillit Bashkiak janë aktivë dhe marrin pjesë në dëgjese publike që organizohen kryesisht të drejtuara nga bashkia por edhe me iniciative të tyre, të këshillit bashkiak. Eksperienca e një pjesë të anëtarëve të këshillit është ndihmëse dhe vlerësohet pozitivisht.

¹⁴<https://kukesi.gov.al/njofime-mbi-degjesat-publike/>

¹⁵<https://kukesi.gov.al/programi-i-transparences-per-autoritetin-publik-bashkia-kukes/>

¹⁶<https://kukesi.gov.al/legjislacioni-dhe-aktet-e-brendshme-rregullatore/>

¹⁷<https://kukesi.gov.al/pjesemarrja-qytetare-ne-vendimmarre/>

¹⁸<https://kukesi.gov.al/regjistri-kerkesave-ankesave/>

8. Vlerësim i efektivitetit dhe transparencës së procesit të konsultimit publik

Për të vlerësuar efektivitetin e transparencës së procesit të konsultimit publik, rrjeti POP bazuar në metodologjinë e studimit hartoi dhe shpërndau: (i) Kërkesë për informacion drejtuar bashkisë; (ii) realizoi intervista të thelluara me staf të bashkisë dhe anëtarë të Këshillit Bashkia; (iii) monitoroi publikimet në faqen e internetit të bashkisë dhe raporte alternative të prodhuara nga palë të treta; (iv) asistoi nga afër konsultime publike nga nxjerrja e projekt-aktit deri në miratimin përfundimtar të tij.

Rrjeti POP dhe QPR përgatitën një kërkesë për informacion, ku përgjigja është dhënë brenda afateve ligjore me email dhe e plotë. Në lidhje me informacionin mbi “Zbatimin e proceseve të ligjit të Njoftimit dhe Konsultimit Publik në Bashkinë Kukës, për periudhën shtator 2023-maj 2024” Koordinatorin për Njoftimin dhe Konsultimin Publik për Bashkinë Kukës bazuar në ligjin 119/2014 “Për të drejtën e informimit”, ligjin nr.146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”, vendosi në dispozicion informacionin që është pasqyuar në tabelën më poshtë. Gjithashtu në tabelën përmbledhëse gjeni informacion të thelluar dhe mbi përgjigjet e bashkisë dhe një vlerësim shprehet me i/e realizuar plotësisht, pjesërisht, aspak. Komente rreth gjetjeve nga monitorimi janë në dispozicion të lexuesve të këtij raporti, me qëllim për të vlerësuar efektivitetin e procedurave që zbatohen nga bashkia Kukës.

TABELË PËRMBLEDHËSE E PËRGJIGJEVE TË BASHKISË DHE KONSTATIMEVE TË RAPORTIT

Kërkesa për informacion	Përgjigjet e bashkisë Kukës dhe Këshilli Bashkia	Komente / Mjetet e verifikimit	Vlerësimi
1. Emri, kontaktet e Koordinatorit të Njoftimit dhe Konsultimit Publik dhe kopje të vendimit të emërimit të tij.	Koordinatori për Njoftimin dhe Konsultimin publik në Bashkinë kukes është znj. Elgita Bilali Email: elgitabilali@kukes.gov.al	U.B, Kryetari I Bashkisë nr.232, datë 17.04.2024	I realizuar
2. Linkun e regjistrimit elektronik ku janë publikuar projektaktet, e njoftimit për konsultim dhe të dhënave të lidhura me konsultimin e projektakteve sipas detyrimit të përcaktuar në nenin 6, pika 1, gërma a) e ligjit Nr. 146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”;	Në përgjigjen zyrtare të bashkisë është dërguar linku i vendimeve të KB, https://kukesi.gov.al/regjistri-i-projekt-akteve/ Këshilli bashkia ka një rregjistër elektronik ku janë plotësuar konsultimet që kjo strukturë ka realizuar bashkë me bashkinë ose institucione të varësisë. Më shumë në https://kukesi.gov.al/njofime-mbi-degjesat-publike/	Bashkia ka te publikuar projekt-aktet per konsultim publik ka disa forma alternative ku hidhen projek-aktet, Këshilli Bashkia disponon një rregjistër elektronik ku hidhen projekt aktet që ka konsultuar.	I realizuar
3. Kopje të planeve vjetore të organeve publike që lidhen me	Në seksionin e transparencës, bashkia ka publikuar planin vjetor te dëgjesave	Ne faqen e dedikuar të bashkisë dhe janë të publikuara kalendari i degjesave publike të parashikuara dhe të	Pjesërisht e realizuar

procesin e vendimmarrjes, te publikuara në programin e transparencës, sipas ligjit nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit”	publike që ka realizuar për vitin 2023-2024. https://kukesi.gov.al/ep-content/uploads/2022/05/Kalendari-i-Degjesave-Publike-2024.pdf https://kukesi.gov.al/ep-content/uploads/2022/05/Kalendari-i-Degjesave-Publike-2023.pdf	detyreshme. Ndërkohë që gjatë vitit ka procese të tjera të nevjshme të cilat janë inciuar dhe dokumentuar në regjistrat respektv.	
4. Mënyrat e njoftimit gjate procesit të konsultimit publik që kryen bashkia Vlorë •me postë elektronike; •me lajmërim publik, i cili afishohet në ambientet e organit publik inicues; •me një lajmërim në mediat audiovizive kombëtare, rajonale ose lokale; •me botimin në gazeta lokale ose në dy gazetat më të lexuara në nivel kombëtar	Nga përgjigjet zyrtare të bashkisë Kukës, përdoret zakonisht njoftimi me: - Postë elektronike - Lajmërim në mediat audiovizive rajonale ose lokale.	Nga praktika, është vënë re se njoftimet publikohen në faqen e internetit të bashkisë dhe në mediat sociale të bashkisë dhe KB. Është e nevjshme që të shtohen mënyrat e njoftimit për të siguruar pjesmarrje sa më të gjërë të publikut.	I realizuar plotësisht
5. Mënyrat e marrjes së komenteve dhe rekomandimeve gjatë procesit të konsultimit publik •me postë elektronike; •në formë verbale dhe/ose me shkrim e të regjistruara në procesverbalin e takimeve publike. •Tjeter	Sipas bashkisë kukës, mënyrat e marrjes së komenteve janë kryesisht: - me postë elektronike; - në formë verbale dhe/ose me shkrim e të regjistruara në procesverbalin e takimeve publike. Me postë elektronike në adresën: bashkiak@kukesi.gov.al	Nga verifikimi dokumentimi i dëgjësave që ka realizuar bashkia Kukës në periudhën e monitorimit, komente janë marrë me email, por zakonisht të gjitha janë të shoqëruara me procesverbalet e takimit, ku komentet/rekomandimet janë realizuar në dëgjësë. Të njëjtën procedurë ndjek dhe KB, për dëgjesat që realizon, ndërsa në takimet e monitoruara vihen re që komentet /rekomandimet mbahen edhe nga koordinatori i njoftimit dhe konsultimit publik dhe nga sekretaria e KB. Ndërkohë që një pjese e rekomandimeve merren edhe direkt në sallë, gjatë realizmit të seancave të konsultimit publik.	I realizuar
6. A ka patur raste kur është zgjatur ose përsëritur faza e konsultimit?	Sipas përgjigjes së bashkisë nuk ka patur raste të përsëritjes së fazës së konsultimit publik.	Nga monitorimi i dëgjësave publike si dhe dekalrimi në përgjigjen zyrtare te bashkisë Kukës, nuk ka patur raste ku konsultimi është zgjatur për shkak të kontestimit nga ana e qytetarëve ose grupeve të interesit për çështje të vecanta. Megjithatë, nga burime nga Këshilli i Bashkisë ka patur raste kur është kërkuar shtyrja e vendim marrjes deri në paraqitjen e informacionit shtesë.	Pjesërisht I realizuar
8. Kopje të njoftimit për takime publike	Faqja ëeb e bashkisë, mediat sociale dhe urdhërat e brendshëm të Kryetarit të bashkisë.	Duke shqyrtuar dokumentacionin vendosur në dispozicion të kërkesës për informim, vihet re se janë përgatitur	I realizuar

	Më poshtë janë disa nga modelet si shpërndahen njoftimet për dëgjesat publike në faqen e bashkisë Kukës. https://kukesi.gov.al/ep-content/uploads/2024/06/Njoftim-konsultimi-publik-1.pdf https://kukesi.gov.al/ep-content/uploads/2024/06/Njoftim-1.pdf https://kukesi.gov.al/ep-content/uploads/2019/10/Konsultim-Publik-per-Arsimin-parashkollor-2024.pdf	herë pas here UB të kryetarit të bashkisë, në disa raste njoftime në faqen e internetit dhe mediat sociale. Ndërsa KB zakonisht ndan njoftimet vetëm në mediat sociale dhe faqen e internetit.	
9. Kopje të Procesverbaleve të takimeve publike të zhvilluara gjatë periudhës Shtator 2023 – Maj 2024	Në linkun e mëposhtëm janë të publikuar procesverbalet e dëgjesave publike të konsultuara në periudhën e kërkuar. https://kukesi.gov.al/regjistri-i-projekt-akteve/	Në faqen e eëbit të bashkisë janë publikuar gjithë procesverbalet e dëgjesave publike të realizuara nga bashkia Kukës.	
10. Kopje të Projektakteve të miratuara gjatë periudhës Shtator 2023 – Maj 2024 shoqëruar me një përmbledhje të rekomandimeve të pranuar, dhe përmbledhje të arsyeve për rekomandimet e palëve të interesuara që nuk janë pranuar në zbatim të dispozitave të ligjit Nr. 146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”	Për KB janë të publikuara projektet-aktet në regjistrin për konsultim publik të KB. Kopje të projektakteve të miratuara i gjeni në linkun: https://kukesi.gov.al/njofime-mbi-degjesat-publike/ Per çdo konsultim publik në këtë janë Projektaktet si dhe dokumenta shoqerues. Përmbledhje të rekomandimeve janë të aksesueshme tek raportet e takimeve në regjistrin e projektakteve.	Nga përgjigjet e marra de verifikimi i dokumentave on line, vërehet se dokumentat për secilin rast janë të plotë dhe përfshijnë dosjen e plotë me dokumentat bashkëshoqëruar.	I realizuar
11. Kopje të Raporti vjetor për transparencën në procesin e vendimmarrjes për vitin 2023	Bashkëlidhur shkresës, është vënë në dispozicion kopje e raporti vjetor për transparencën në procesin e vendimmarrjes për vitin 2023. Kopje e raportit të KB për vitin 2023 e gjeni në linkun: https://kukesi.gov.al/ep-content/uploads/2024/02/RAPORT-KB-2023.pdf	Raporti vjetor për dëgjesat publike për vitin 2023, është vënë në dispozicion në formatin e publikuar on line nga koordinatori dhe Njoftimit dhe Konsultimit Publik. KB, e ka miratuar raportin e tij në mbledhjen e muajit janar 2024. <i>Në raport thuhet si më poshtë: Ka shumë pak ankesa nga qytetarët, me të cilët duhet shtuar komunikimi për t'ftuar ata të adresojnë shqetësimet e tyre tek Këshilli Bashkiak”. Kjo tregon edhe një herë nevojën për shtim të komunikimit me qytetarët si nga Administrata e Bashkisë ashtu edhe nga Këshilli bashkiak.</i>	I realizuar
12. Nëse ka patur ankesa në lidhje me procesin për njoftim dhe konsultim publik. Nëse PO ju lutem	Në institucion nuk ka të depozituar ankesa në lidhje me procesin për njoftimin dhe konsultimin publik	Nga qytetarët apo grupet e interesit nuk ka ankesa për procesin e realizuar në periudhën shtator 2023– maj 2024.	I realizuar

na dërgoni kopje të ankesave.			
-------------------------------	--	--	--

8.1 Gjetje nga intervistat e realizuara me staf të Bashkisë Kukës

Anketimi me përfaqësues të Bashkisë Kukës përfshiu 6 zyrtarë, që janë drejtues nga drejtoritë dhe sektorët e ndryshëm të Bashkisë Kukës, që janë të angazhuar në procese që lidhen drejtëpërdrejtë me njoftimin dhe konsultimin publik me qytetarët.

Anketimi ka për qëllim të evidentojë dhe të analizojë format dhe instrumentet që përdor Bashkia për të afruar qytetarët më pranë vendimmarrjes. Intervistat shërbyen dhe për të shkëmbyer ide dhe sygjerime për përmirësimin e punës në lidhje me procesin e njoftimit dhe konsultimit publik.

Në përputhje me detyrimet e parashikuara në Ligjin 146/2014 “Për Njoftimin dhe Konsultimin Publik”, të intervistuarit u pyetën nëse bashkia e tyre ka zhvilluar standardizimin e procedurës administrative për njoftimin dhe konsultimin publik (rregullore të brendshme, urdhra të brendshëm, forma standarde, verifikim). Të gjithë të intervistuarit u përgjigjën se ka procedura, duke përmendur një elementë të caktuar të saj, sic është **udhëzues i KB** për njoftimin dhe konsultimin publik.

Të intervistuarit renditën disa prej projektakteve që janë realizuar në konsultim me qytetarët për periudhën shtator 2023-maj 2024. Dëgjesa për PPV-të, Buxheti, Paketa fiskale, Dhënië me qira pasurie të llojit pyll (shkurre), Plani përmirësimi të arsimit parashkollor 2024, Konsultim për taksat vendore, Konsultim për Planin e Buxhetit Afatmesë, Drafti final PBA 2024-2026.

Bazuar në eksperincën e krijuar prej vitesh, të intervistuarit nënvizuan se procesi i Buxhetimit me Pjesëmarrje, miratimi i taksave dhe tarifave, paketa fiskale janë disa prej mekanizmave më efektivë të konsultimit të publikut. Prej vitesh, bashkia dhe stafi i saj realizojnë procedurën e njoftimit dhe konsultimit publik, duke konsultuar projek-akte të ndryshme, ndërsa theksojnë se procesi ka ardhur duke u përmirësuar bazuar dhe në eksperincën e fituar ndër vite. Në lidhje me pyetjen kush e ka inicuar njoftimin dhe konsultimin publik, të intervistuarit shprehen unanimitisht se këtë proces e kanë inicuar kryetari i bashkisë, këshilli bashkiak, stafi i bashkisë.

Një rëndësi të veçantë për pjesëmarrjen e publikut në vendimarrje ka dhe programi i transparencës që bashkia, ka për detyrë ta miratojë dhe të vendosë në dispozicion informacione dhe procedura të prodhuara edhe për pjesëmarrjen e publikut në vendimarrje. Të gjithë të intervistuarit u përgjigjën se po ekzistojnë urdhëra të brendshëm për programin e transparencës duke dhënë dhe shembuj konkretë për plotësimin e e kërkesës së pyetjes 6 i cili ishte: Plani i integritetit i miratuar me VKB 35 datë 30.05.2022. Përsa i përket pyetjes nëse ka pak informacion dhe ato janë pjesërisht të publikuara në faqen e internetit stafi i bashkisë shprehet se nuk është gjetur një praktikë për t’u përshtatur në bashkinë Kukës.

Siç shpjeguem dhe në sesionet e mësipërme në bashkinë Kukës ka një **Koordinatorë për Njoftimin dhe Konsultimin Publik e cila mban edhe pozicionin e Nën Kryetares së Bashkisë cfarë tregon rëndësinë që i është dhënë këtij procesi**. Bazuar në intervistat e realizuara disa nga përgjigjet e marra ishin, që njoftimi përgatitet nga komisioni i përhershëm me asistencën e sekretarit të këshillit, njoftimi përgatitet nga KB dhe publikohet disa ditë nga takimi. Në njoftim vendosen të gjitha të dhënat si adresa, data, vendi, ora, grupet e interesit etj. Zakonisht drejtoritë që përfshihen në procesin e konsultimit publik janë Drejtoria e Menaxhimit Financiar, Drejtoria Juridike, Drejtoria e Taksave dhe Tarifave Vendore, Drejtoria e Urbanistikës, si dhe cdo drejtori tjetër që ka lidhje me projekt-aktin që konsultohet.

Të pyetur për format e njoftimit dhe përfshirjes qytetare, të gjithë të intervistuarit raportuan se se lajmërimet përmes mediave sociale, faqe ëeb dhe ato individuale ishin mënyrat më të praktikuara nga bashkia. Ndërkohë bëhen njoftime edhe me email, me anë të standave. Vërehet që botimet në gazetën lokale dhe media thuajse nuk përdoren fare si forma njoftimi për këtë proces. Gjithashtu edhe trasmetimi live Mbledhjeve të KB, publikimi i dëgjësave publike ose kronikave përmbledhëse në mediat lokale e sociale, ka rritur nivelin e informimit të qytetarëve për çështje që janë në interes të tyre. Pamvarisht përpjekjeve si më sipër, pjesëmarrja qytetare mbetet në nivele të ulta dhe ka nevojë për nxitje të mëtejshme.

Të pyetur në lidhje me marrjen e komenteve dhe rekomandimeve gjatë procesit të njoftimit dhe konsultimit publik, të gjithë të intervistuarit u shprehën se ato diskutohen gjatë dëgjësave publike në formë verbale, që më pas rregjistrohen në procesverbal. Përsa i përket pyetjeve për afatin, vendin, adresën e kontaktit të koordinators, dhe publikimin e vendit dhe datës së organizimit të takimit publik në rastet kur organi vendos për organizimin e tij shprehen se po edhe afati dhe vendi për mënyrat e dërgimit të rekomandimeve publikohen, gjithashtu dhe adresa e kontaktit për koordinatorsin e njoftimit dhe konsultimit publik si dhe publikimi i vendit dhe datës së organizimit të takimit publik. Ekziston gjithashtu një regjistër ose plan vjetor për procesin e vendimrjes me pjesëmarrje është i publikuar dhe përgjegjës për të është KB dhe specialisti i IT. Të intervistuarit pohojnë se ky regjistër përditësohet sistematikisht.

Pyetjes nëse ka statistika për përfshirjen e qytetarëve nga procesverbalet e dëgjësave për konsultimin publik, shumica e të intervistuarve nuk i kanë dhënë asnjë përgjigje në lidhje me pjesëmarrjen e qytetarëve në këto takime ndersa 1 nga të intervistuarit përgjigjet se ka pjesëmarrje me 60-70 pjesëmarrës për çdo dëgjësë të organizuar.

Në bashkinë Kukës, nuk ka një strukturë që merret me monitorimin dhe vlerësimin e procesit të njoftimit dhe konsultimit publik. Zakonisht zbatimi i ligjit merr vëmendje, kur organet e kontrollit sic janë: Prefektura, KLSH ose KDIMDP kërkojnë informacione shtesë ose vlerësojnë proceset e konsultimit publik. Procesi i zbatimit të ligjit të njoftimit dhe konsultimit publik, sipas të intervistuarve kalon nëpër shumë vështirësi e sfida që lidhen kryesisht me pjesëmarrjen e ulët të komunitetit dhe mosdhënien e informacionit për publikun. Ata shprehen se ka indiferencë,

informacion, ndërgjegjësim dhe pjesëmarrje të ulët qytetare nëpër takime, ndërkohë që bashkia ka vështirësi në përfshirjen e grupeve të ndryshme të interesit. Për të përmirësuar zbatimin e procesit të njoftimit dhe konsultimit publik në bashkinë Kukës, nevojat kryesore të evidentuara nga të intervistuarit janë përcaktimi dhe krijimi i procedurave të duhura e të unifikuara, rritja e burimeve materiale, përmirësimi i burimeve njerëzore dhe rritje kapacitetesh përmes trajnimit dhe asistencës teknike si dhe sigurimi i infrastrukturës së përshtatshme

Rekomandimet për të përmirësuar zbatimin e këtij procesi lidhen me shtimin e takimeve në terren, rëndësinë e programit të ransparencës dhe informacionit që duhet të bëhet publik, procedurë standarte kombëtare, konsultë me NJA, informacion për rëndësinë e konsultimit publik.

8.2 Gjetje nga intervistat e zhvilluara me anëtarë të Këshillit Bashkiak.

Duke njohur dhe vlerësuar dhe rolin e kontributin e organit legjislativ (KB) në qeverisjen vendore dhe proceset pjesëmarrëse të qytetarëve, një pyetësor u përgatit dhe u shpërnda për to. Të pyetur mbi opinionin e tyre si këshilltarë vendor mbi perceptimin që ata kanë për rëndësinë e pjesëmarrjes së publikut dhe grupeve të interesit, në procesin e hartimit dhe vendimarrjes, të gjithë të intervistuarit shprehen se ata e konsiderojnë shumë të rëndësishëm. Së pari ata vlerësojnë shumë të rëndësishme informimin dhe njoftimin e bashkësisë për projekt-aktet që miratojnë anëtarët e KB. Përfshirja e publikut dhe grupeve të interesit në procesin e hartimit dhe vendimarrjes së Këshillit Bashkiak gjithashtu ka një impakt dhe rëndësi për një proces sa më efektiv. Gjithashtu edhe këshillimi me bashkësinë në perceptimin e të intervistuarve ka rëndësi shumë të madhe, sepse prej takimeve, këshilltarët marrin informacion të nevojshëm për të ndërvepruar me qytetarët dhe për të marrë rekomandime e komente që janë sa më afër nevojave të komunitetit. Ata tregojnë se kanë qënë prezent në mjaft dëgjesa të organizuara nga bashkia dhe KB.

Të intervistuarit shprehen se e njohin bazen ligjore, KB ka një rregullore që e kanë bërë pjesë të punës, është lexuar si dhe ajo rregullore është e publikuar në faqen zyrtare të Bashkisë Kukës si dhe në faqen e KB dhe pranë sekretarisë së këshillit. Baza ligjore Ligji nr 139/2015 për qeverisjen vendore, I ndryshuar në vitin 2020.

Shumica e anëtarëve të KB shprehen se Kuadri ligjor është I qartë dhe I plotë. Ndërsa për pjesën e rekomandimeve shprehen në rastet kur duhet te merren vendime të rëndësishme konsultimi me publikun të mos përfundojë me pëlqimin e 5 -6 banorëve të mbetur në një fshat ,ku vetëm pamundësia i mban ato aty, por të merret mendim edhe nga institucione të tjera përgjegjëse.

Të anketuarit përgjigjën se ka rregullore dhe procedura të brendshme të miratuara për realizimin e procesit të Njoftimit dhe Konsultimit Publik dhe së fundmi janë realizuar **konsulta publike, për dhënien me qera të një sipërfaqe toke në Kolsh për vendosjen e paneleve diellore dhe ka patur pjesmarrje masive të komunitetit.**

Përsa i përket bashkëpunimit mes këshillit bashkiak dhe bashkisë të gjithë këshilltarët të intervistuar mendojnë që ka. Bashkëpunimi për përgatitjen e njoftimeve, projektakteve dhe

dokumnetacioni, shpallja e tyre në

web. Ky bashkëpunim realizohet sipas drejtorive përkatëse që kanë të bëjnë me ato vendime që ju përkasin atyre që janë drejtuesit kryesorë ku më pas bëhet njoftimi nga ana tyre për të zhvilluar konsultim me qytetarë. Sekretarja e KB bën njoftimin në grup, se ku dhe për çfarë po bëhet kjo dëgjese publike. Këshilli Bashkiak disponon infrastrukturën e duhur për realizimin dhe ndjekjen e proceduarve të ligjit për njoftimin dhe konsultimit publik, por në disa raste kërkohet angazhim më i madh i anëtarëve të KB.

Të pyetur për mjetet që përdor KB për njoftimin dhe konsultimin publik, të intervistuarit zgjedhën si format më të përdorshme media sociale (Facebook), posta elektronike, lajmërim I afishuar në ambientet e bashkisë. Ndërsa lajmërim në mediat audio vizive lokalale dhe rregjistri elektornik janë më pak të përdoruarat. Të tjerat vijnë me lajmërimet në mediat audio vizive lokale dhe rregjistri elektronik.

Të intervistuarit referojnë se ka një mekanizëm monitorimi dhe raportimi për dëgjesat publike që ata realizojnë, kjo bazuar në rregulloret e tyre dhe programin e rishikuar të transparencës. Në dëgjesat publike që janë zhvilluar, janë ndjekur nga Kryetari I KB, sekretarja e KB, si dhe nga një numër anëtarësh të KB. Kjo është linja e raportimit dhe monitorimit.

Të pyetur nëse ka rastë të kthimit të projektvendimeve nga KB, nëse nuk është realizuar procedura e njoftimit dhe konsultimit publik, të intervistuarit u shprehën se ka patur raste të tilla, për shkak të mosrespektimit të procedurës, për shkak të mosrealizimit të konsultimeve publike për ato projektvendime që kanë nevojë të zhvillohen dëgjesa publike me qytetarët.

Në lidhje me çdo investim që mund të bëhet nuk mund të miratohen projektvendimet pa kaluar në komision përkatës.

- **Gjithmonë** – buxhetimi me pjesmarrje, seanca degjimore te KB, faqe e internetit e bashkisë;
- **Shpesh** – seanca dëgjimore publike organizuar nga këshillatarët, takime në lagje , fshatra, njësi, konsultime me eksperte, studimet mbi matjen e kënaqësisë së qytetarëve, pyetësorë onlineë
- **Ndonjëherë** – diskutime ne media
- **Shumë rralle** – komisionet këshillimore qytetare;
- **Asnjëherë**- diskutime në media lokale, media sociale platformat online ose telefonatat.

Të intervistuarit përmendin disa nga aktet ku KB dhe bashkia kanë kryer konsultime publike për periudhën shtator 2023- maj 2024 që janë të listuar në raportimin e detajuar në sesionet e mëparshme, por mund të përmendim ndryshimet në Planin Vendor; PBA dhe buxheti vjetor; konsultimi i taksave dhe tarifave vendore 2024-2025; Adminstrim të aseteve, - Rregullore për vendqëndrimet e taksive; plani vendor I zhurmave, etj. Shpesh KB, shpërndan dhe pyetësorë online për matjen e kënaqësisë së qytetarëve, edhe pse ky proces nuk është realizuar në periudhën e monitorimit që përfshin ky raport.

Në lidhje me sistemin e ankesave, të intervistuarit shprehen se ka ankesa të rregjistruara nga qytetarët, drejtuar KB. Nuk raportohet që KB të ketë sistem të vlerësimit dhe monitorimit të

mekanizmave të konsultimit publik, ndërsa cdo vit hartohet raporti i transparencës së procesve vendimarrëse.

Kapacitetet e anëtarëve të KB për procedura të njoftimit dhe konsultimit publik, vlerësohen pozitivisht, ata janë të aftë të ndërmarrin dhe të zhvillojnë procedurat e parashikuara në rregulloret e tyre.

Si sfidë ata nënvizojnë faktin se mungon informacioni i hershëm për proceset që mund të zhvillohen. Përfshirja e qytetarëve në të gjitha fazat e vendimarrjes kërkon rritje të informimit të saktë, në cilësi dhe sasi.

9. Përmbledhje e komenteve dhe rekomandimeve të grupeve të interesit e qytetarëve nga konsultimi publik

9.1 Intervistat e thelluara me grupet e interesit

Me qëllim matjen e nivelit të njohurive dhe të angazhimit të qytetarëve, OSHC-ve dhe grupeve të interesit në Kukës, gjatë periudhës maj-qershor ekipi i projektit përgatiti dhe shpërndau 2 formate pyetësorësh.

U përgatit një pyetësor që u shpërnda midis 29 (15F/14M) anëtarëve aktivë në komunitet, përfaqësues të grupeve të interesit, OSHC-ve lokale që kanë informacion rreth proceseve të konsultimit dhe/ose kanë marrë pjesë në dëgjesat publike.

Një format i dytë pyetësori, me më pak pyetje u shpërnda online dhe u plotësua nga 106 qytetarë (42F/64M), me qëllim për të matur perceptimin qytetar për konsultimin publik. Në vazhdim do të jepen të dhëna në lidhje me perceptimin qytetar mbi këtë proces të rëndësishëm.

Anketimi u zhvillua me 29 përfaqësues të OSHC-ve dhe grupeve të interesit në Kukës, të cilët kishin marrë pjesë në dëgjesat publike. Pyetjet e anketës u përqëndruan në të drejtat e pjesëmarrjes, format e njoftimit, pjesëmarrjen në konsultime të ndryshme, dhënien e rekomandimeve, bashkëpunimin me bashkinë, dhe sfidat në zbatimin e ligjit për njoftimin dhe konsultimin publik.

Të pyetur mbi informacionin që kanë mbi të drejtat e tyre për të marrë pjesë në proceset e njoftimit dhe konsultimit publik, 22 të intervistuar janë shprehur se kjo është një e drejtë e tyre dhe e shfrytëzojnë atë për të patur bashkëpunim me administratën e bashkisë dhe anëtarët e Këshillit Bashkiak, ndërsa 6 prej tyre janë shprehur se nuk e kanë informacion. Ata janë të ndërgjegjshëm se vendimarrja e institucioneve vendore, sjell impakt të drejtëpërdrejtë në komunitet dhe grupet e interesit që përfaqësojnë.

Të pyetur mbi mjetet e përdorura nga institucionet vendore për të njoftuar për të marrë pjesë në dëgjesat publike shumica e të intervistuarve kanë referuar se mjetet kryesore që janë njoftuar kanë qënë: **lajmërimet individuale dhe njoftimet nga mediat sociale të bashkisë/KB**. Të tjerë të

intrevistuar shprehen se janë

njoftuar dhe nga administritori ose kryeplaku, me postë elektronike, ndërsa disa OSHC lokale raportojnë se janë njoftuar dhe me email për pjesëmarrja për dëgjesa të ndryshme.

Bazuar nga format e njoftimit dalim në konkluzionin se bashkia këshilli bashkiak duhet të shtojnë përpjektjet për të patur cilësi dhe sasai në proceset për të cilat realizohen konsultat. Njoftimi në kohë, konsultimi më grupe ekspertësh, qytetarë aktiv, marrja në konsideratë e propozimeve apo qëndrimeve do të rriste besueshmërinë mbi procesin dhe përmirësonte marrëdhënien qytetarë – qeverisje.

Të pyetur se në cilat nga proceset konsultuese të bashkisë kanë marrë pjesë të intervistuarit janë shprehur se kanë marrë pjesë në dëgjesat e projekt-buxhetit për vitin 2024 si dhe në konsultimet për taksat dhe tarifat vendore, por dhe në ndryshimet për planin vendor.

Përgjigjet janë dhënë kryesisht nga qytetarë aktivë që prej vitesh ndjekin proceset e mësipërme me qëllim përfaqësimin e grupeve që përfaqësojnë dhe ndikimin në fazën paraprake të vendimarrjes duke ofruar komente dhe rekomandime konkrete. Përsa i përket OSHC-ve ato përgjigjen se ndonjëherë marrin pjesë në konsultime që kanë të bëjnë me miratimin e planeve vendore dhe/ose dëgjesa publike me grupe interesi për buxhetimin me pjesëmarrje.

Nga të intervistuarit, shumica kanë shprehur se asnjëherë nuk kanë dhënë rekomandime me shkrim, por asnjë herë këto komente ata nuk i kanë drejtuar te koordinatori, kryesisht ato i janë dërguar me email dhe në zyrën e protokollit të bashkisë. Pjesa tjetër e të intervistuarve janë përgjigjur se ndonjëherë kanë dërguar komente/rekomandime të koordinatori për njoftimin dhe konsultimin publik. Ata referojnë se gjatë dëgjesave publike ata diskutojnë mbi shqetësimet e tyre dhe komentet që japin kryesisht mbeten aty dhe në pak raste këto rekomandime reflektohen në dokumentin final të projektaktit.

Pyetja që synonte të eidentojë bashkëpunimet me bashkinë ose Këshillin Bashkiak për të marrë pjesë, këshilluar, ose organizuar takime publike në favor të grupit që përfaqësojnë, u vërejt se nga 29 të intervistuarit vetëm 6 prej tyre janë përgjigjur pozitivisht për pyetjen 5. Të gjithë të intervistuarit tregojnë bashkinë si institucionin kryesor që ka nisur dhe administruar procesin e njoftimit dhe konsultimit publik, ndaj në qasjen e tyre për të ndikuar, ata konsiderojnë bashkinë dhe kryetarin e bashkisë, si institucionin kryesor që udhëheqin procesin e konsultimit.

Qytetarët e grupet e interesit të intervistuar shprehen mbi eksperiencën e tyre në procesin e njoftimit dhe konsultimit publik ku kanë marrë pjesë aktive duke dhënë dhënë komentet e tyre në formë verbale dhe/ose me shkrim, të regjistruara në procesverbalin e takimeve publike.

80% e të intervistuarve shprehen se u janë shpjeguar arsyet e nevojshme për nxjerrjen e projektaktit, si dhe ndikimi që ai ka. Por kjo vetëm me fjalë, asnjëherë nuk kemi patur në dorë dokumentin ose projektaktin mbi të cilin është duke u organizuar konsultimi. Në disa raste ka vetëm disa prezantime në ppt dhe jepet vetëm informacion i përmbledhur. Kjo është një procedurë dhe qasje që duhet të ndryshojë. Në nuk mund të marrim pjesë në dëgjesë publike pa patur në dorë projektakti që ka nevojë të konsultohet, shprehen pjesa më e madhe e të intervistuarve.

Të pyetur nëse rekomandimet e qytetarëve janë marrë parasysh, pothuajse të gjithë të intervistuarit shprehen skeptikë. Qytetarëve nuk u krijohet mjedis mundësues nga administrata e bashkisë dhe anëtarët e KB për të arritur ndryshime reale, për tu dëgjuar dhe për të reflektuar komente konkrete në projektakte të caktuara. Të gjithë përmendin faktin se besimi publik e pjesëmarrja është në rënie dhe ka nevojë për ndryshime reale që të fitohet besimi te qytetarët. **Fakti që në shumicën e dëgjesave, njerëzit e zakonshëm nuk marrin pjesë dhe e kanë braktisur këtë të drejtë të tyre, tregon se procedurat bëhen në zbatim të ligjit dhe nuk nxisin një diskutim dhe ndryshim real.**

Mungesa e projektakteve, njoftimi në kohë, marrja e në konsideratë e propozimeve nga qytetarët, limiton ndjeshëm aksesin në informacion. Mos njohja dhe zbatimi i ligjit për njoftimin dhe konsultimin publik si nga administrata por dhe vetë qytetarët, ka ndikuar drejtëpërdrejtë dhe në braktisjen e qytetarëve të dëgjesave publike, duke hequr dorë nga e drejta e tyre për tu konsultuar për çështje që ndikojnë drejtëpërdrejtë në jetën e tyre.

Shumica e të intervistuarëve shprehen se nuk ju janë vënë në dispozicion materiale të projektatit për ta shqyrtuar dhe për të dhënë rekomandime më pas. Duke qenë se nuk kanë patur një dokument në dorë kanë hasur probleme dhe në dhënien e rekomandimeve. Disa të tjerë përfaqësues të OSHC-ve shprehen se kanë kërkuar vetë një kopje të dokumentacionit në mënyrë për të dhënë rekomandime dhe marrë sqarime për shqetësimet e tyre. Ka patur iniciativa nga qytetarët dhe aktivistët e shoqërisë civile ku kanë drejtuar peticione dhe ankesa. Gjithashtu kanë shfrytëzuar dhe mendian dhe grupet e interesit për të ngritur zërin e tyre.

Në lidhje me sfidat për njohjen dhe zbatimin e ligjit për njoftimin dhe konsultimin, pjesa më e madhe e të intervistuarve shprehen se qytetarët kanë pak mundësi të reagojnë, ndërsa bashkia dhe KB, nuk njohin dhe zbatojnë ligjin. Nëse ata nuk futen në ndërveprim me qytetarët, qytetarët humbasin besimin dhe nuk do të përfshihen dhe nuk do të marrin pjesë në vendimmarrjen lokale. Mbetet një sifidë që duhet kapërcyer edhe njohja e legjislacionit nga ana e qytetarëve, që mund ti shfryzëzojnë dëgjesat publike si momente ku mund të sjellin shqetësimet/rekomandimet e tyre më afër vendimmarrjes. Qytetarët nuk mund të njihen në momentet e fundit, kur miratohen projektaktet dhe ata nuk janë në djeni për ndikimin negativ - pozitiv në jetën e tyre, por duhet të ndërjegjësohen mbi të drejtat e tyre, të krijojnë grupe që i mbështesin dhe advokojnë nëse vendimmarrja është bërë pa konsultim publik. Edhe OSHC-të lokale, nuk mund të presin të reagojnë pasi vendimet merren, por duhet të risin aftësitë e njohuritë e tyre si të ndikojnë hershëm për interesat dhe grupet që përfaqësojnë.

Gjetjet e studimit tregojnë se qytetarët nuk kanë besim të bëhen pjesë e proceseve konsultuese si dhe në ato raste kur raportojnë që kanë qënë pjesë e tyre, ata pohojnë se zëri i tyre nuk dëgjohej, ose mjaft rekomandime nuk gjejnë zbatim.

Por ata rekomandojnë praktika të cilat bashkia duhet t'i ndjekë në të mirë të komunitetit dhe banorëve.

Të intervistuarit kanë dhënë disa rekomandime të vlefshme. **Këshilli Bashkiak duhet të bëjë konsultime më të shpeshta** si organ vendimmarrës më vete, të ndara nga takimet konsultuese të organizuara nga administrata e Bashkisë. **Takimet konsultuese me interes të përgjithshëm duhet të organizohen në çdo Njësi Administrative**, duke shkuar administrata tek banorët e

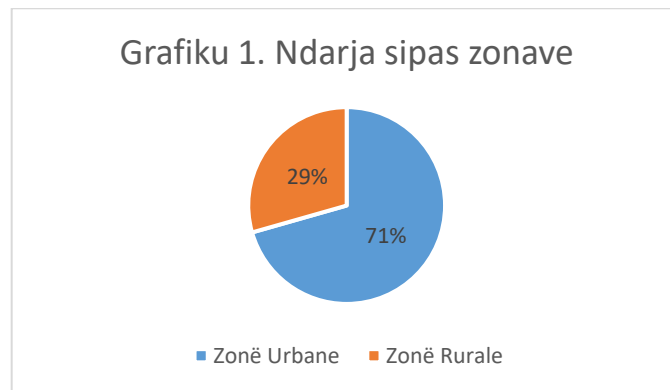
fshatrave dhe jo e kundërta. Për

takimet konsultuese, duhet të përgatiten disa informacione të përgjithshme në formë drafti dhe t'ua dërgohen të gjithë të ftuarve me ftesa apo edhe tu jepen fizikisht në takim. Njoftimi për takimet konsultuese duhet të bëhet me të gjitha format e komunikimit (individual zyrtar, media lokale, rrjete sociale, pranë njësive administrative, kryetar të fshatrave etj...). Të kërkohet edhe opinioni online i banorëve të Kukësit mbi çështje të caktuara, duke shtuar komunikimin on line si pjesë e e rëndësishme e komunikimit.

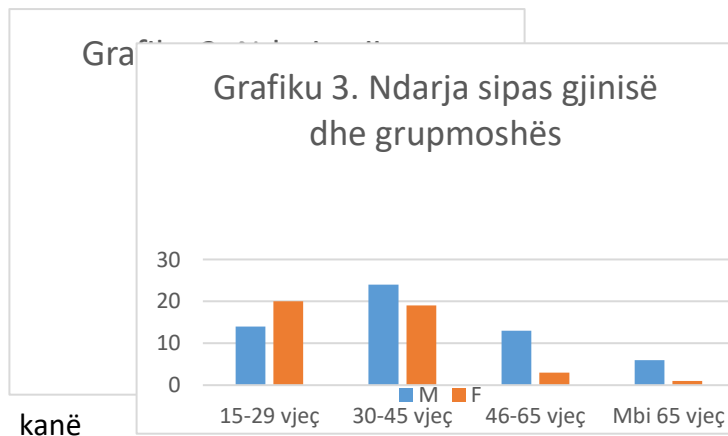
Takimet duhet të bëhen me numrin real të pjesëmarrësve të interesuar dhe jo me numër fiktiv, duke përfshirë me detyrim administratën.

9.2 Perceptimet e qytetarëve përmes vlerësimit online.

Për të mbledhur perceptimin e qytetarëve të ndryshëm në lidhje me njohuritë ose praktikën që kanë mbi njoftimin dhe konsultimin publik një pyetësor online u përgatit dhe shpërnda në 10 bashkitë ku Rrjeti POP punon. Në mediat sociale të Rrjetit dhe të organizatave lokale pyetësorët u shpërndanë me qëllimin për të matur impaktin që kanë qytetarët kanë mbi procesin. Në lidhje me pyetësorët e shpërndarë online në Kukës janë plotësuar 102 pyetësorë (45F/57M), nga të cilët 71% janë banorë të zonës urbane dhe 29% janë banorë të zonave rurale të bashkisë Kukës.

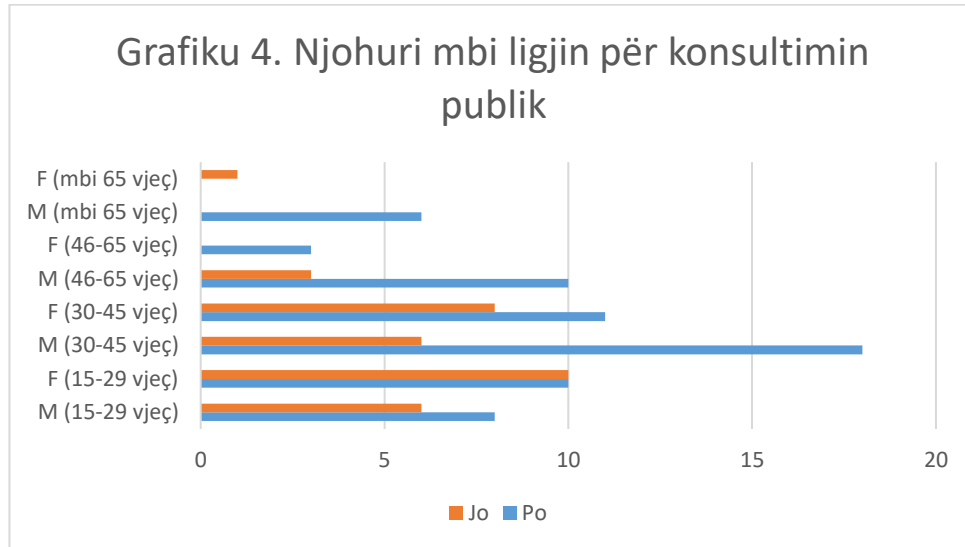

Në lidhje me moshën e pjesëmarrësve që kanë plotësuar pyetësorin online, kryesisht ai është plotësuar më së shumti nga gruposhat 15-29 vjeç dhe 30-45 vjeç, që përbëjnë dhe gruposhat më aktive në përdorimin e rrjeteve sociale. Më poshtë është pasqyruar grafikisht pjesëmarrja sipas gjinisë dhe grupmoshave që janë përfshirë në vlerësimin online.

Të pyetur mbi njohuritë që qytetarët mbi ligjin për njoftimin dhe konsultimin

publik, 66 e të intervistuarve shprehen se kanë njohuri mbi këtë ligj, ndërsa 34 e të anketuarve shprehen se nuk kanë njohuri mbi këtë ligj. Duke vlerësuar nga grafiku më poshtë, vëmë re grupmosha 15 – 29 vjec e njeh me pak ligjin mbi konsultimin publik. Ndersa dy grupmoshat 30-45 dhe 46-65 vjec kane më shumë përgjigje që po e njohin ligjin. (grafiku 4)

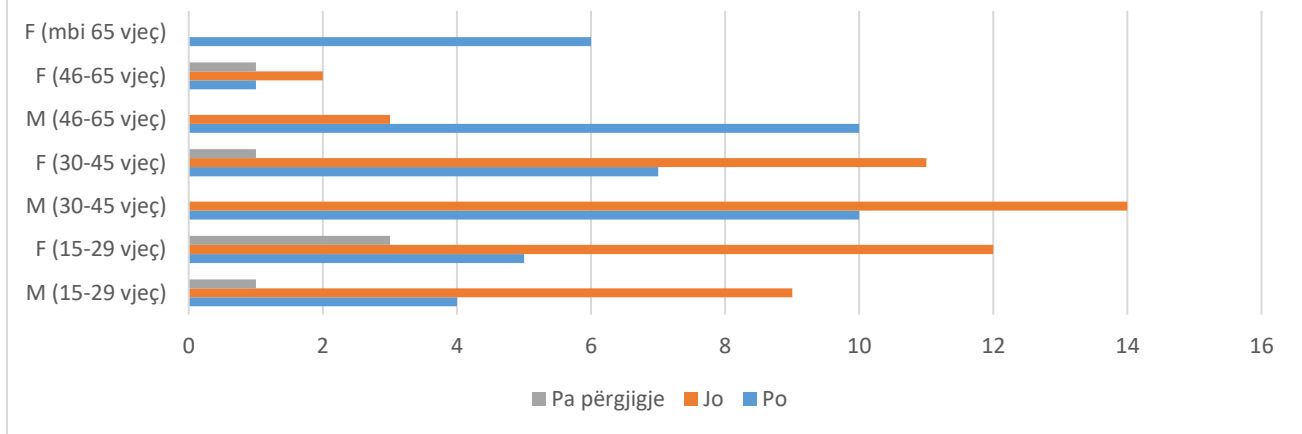
Në lidhje me pyetjen e drejtuar në pyetësorin online **nëse qytetarët kanë marrë pjesë në dëgjesat publike të organizuara nga bashkia dhe Këshilli Bashkiak** vihet re se **51 e të pyeturve nuk kanë marrë pjesë**, ndërsa **43 kanë marrë pjesë** në këto dëgjesa dhe 6 nuk kanë dhënë një përgjigje për këtë pyetje.

Për grupmoshën, 15-29 vjeç, dhe 30 – 45 vjeç një numër i konsiderueshëm (46 te anketuar nga 72) konfirmojnë se nuk kanë marre pjesë në dëgjesat publike, pjesëmarrja është relativisht e ulët për të dy gjinitë, por veçanërisht për femrat janë ato që nuk janë pjesë e këtyre proceseve.

Vetëm grupmosha mbi 65 vjeç ka shfaqur interes më të lartë duke konfirmuar se kanë marrë pjesë në dëgjesat publike.

Nga të dhënat del në pah se pjesëmarrja në dëgjesat publike është e ulët, veçanërisht tek grupmoshat më të reja dhe kryesisht femrat janë ato që nuk marrin pjesë. Ky trend tregon nevojën për nisma më të mira informuese dhe përfshirëse për të rritur pjesëmarrjen qytetare në proceset vendimmarrëse lokale. Përmirësimi i qasjes dhe angazhimit në dëgjesat publike është thelbësore për të siguruar që vendimet merren së bashku me qytetarët. (grafiku 5)

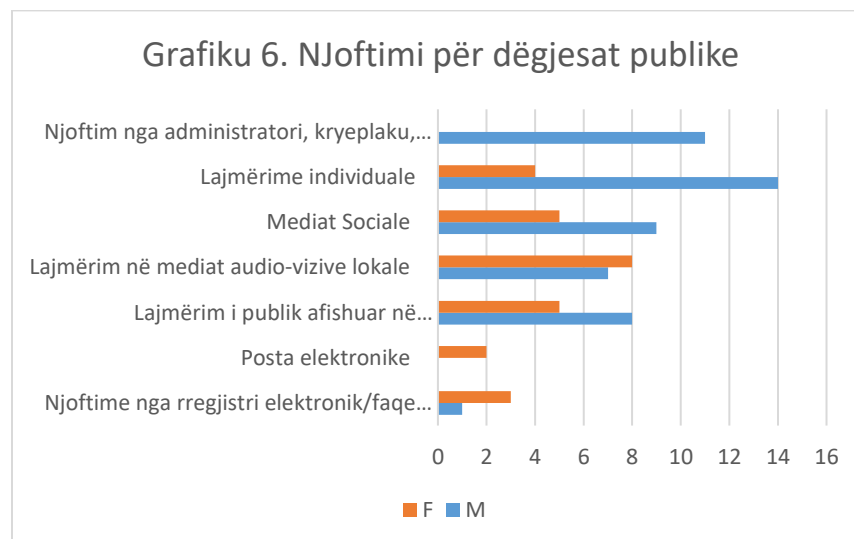
Grafiku 5. Pjesëmarrja ne dëgjesat e organizuara nga Bashkia ose Këshilli Bashkiak në dy vitet e fundit

Duke qënë se një pjesë e madhe e të intervistuarve kanë pohuar se nuk kanë qënë pjesë e dëgjesave publike në dy vitet e fundit, ata janë pyetur pse nuk kanë qënë pjesë e konsultimeve. Pjesa më e madhe e tyre konfirmojnë se nuk kanë qënë të informuar se kur mbahen konsultimet publike, e ndjekur me shprehjen nuk më intereson, që tregon besim të ulët të vendimet që merr bashkia dhe KB, e ndjekur nga konfirmimi tjetër që qytetarët nuk marrin pjesë se mendimet e tyre nuk merren parasysh.

Për qytetarët që janë përgjigjur pozitivisht pyetjes që kanë marrë pjesë në dëgjesat publike që përbëjnë rreth 29% të të gjithë të intervistuarve, ata janë pyetur mbi mënyrat si janë vënë në djeni të procesit. Përgjigjet mbi njoftimin e procesit janë nga njoftimet në faqen ëeb të bashkisë, lajmërimet individuale dhe njoftimet nga administrator/kryeplaku. (Grafiku 6)

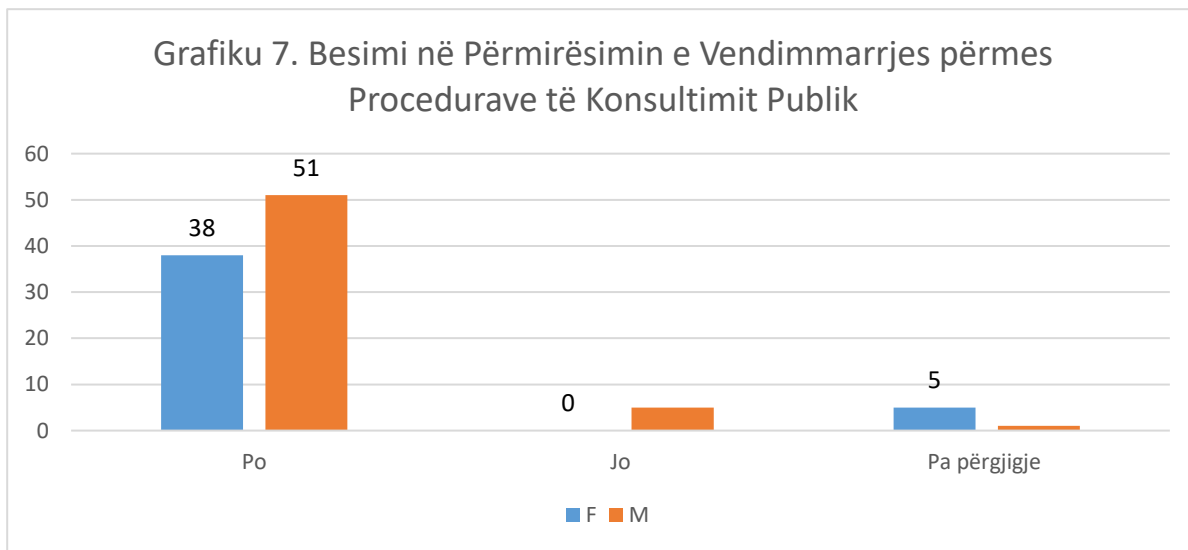
Grafiku 6. Njoftimi për dëgjesat publike

Të pyetur nëse janë marrë në konsideratë vërejtjet/sugjerimet/komentet e pjesëmarrësve në dëgjesat publike, ata shprehen në pjesën më të madhe se nuk e dinë ose nuk merren parasysh.

Të gjithë pjesëmarrësit në vlerësim i janë përgjigjur pyetjes nëse janë ankuar në lidhje me ndonjë aspekt të konsultimit publik.

Në sesionin e fundit qytetarët pyeten mbi besimin se përmirësohet vendimarrja, në dobi të qytetarëve nëse zbatohen me përpikmëri procedurat e konsultimit publik. Të dhënat tregojnë një besim të konsiderueshëm nga ana e qytetarëve në përmirësimin e vendimmarrjes përmes zbatimit të procedurave të konsultimit publik. Ky besim është një burim i rëndësishëm për rritjen e pjesëmarrjes dhe përmirësimin e qeverisjes vendore. Për të përfituar nga ky potencial, është e nevojshme që institucionet vendore të përmirësojnë transparencën, të rrisin ndërgjegjësimin dhe të angazhojnë aktivisht qytetarët në këto procese. Në shumicë – rreth 90% qytetarët shprehen se Po – mund të përmirësohet vendimmarrja përmes konsultimit publik.

10.Konkluzione dhe Rekomandime

Bazuar në analizën e situatës konkluzionet janë të grupuara për gjithë aktorët insitucionalë dhe qytetarë që janë përfshirë në këtë studim:

Konkluzionet për Bashkinë Kukës:

- Zbatimi i ligjit në fuksion të transparence, **rritjes së bësimit të ndërsjellë – qytetarë – qeverisje** – kërkon përpjekje shtesë si nga bashkia ashtu edhe nga këshilli bashkiak.
- Procesi **zhvillohet në mënyrë të unifikuar dhe në mënyrë të vazhdueshme** sipas procedurave të përcaktuara në ligj; përpjekje duhet të bëhen **për të rritur cilësinë dhe sasinë** e proceseve të konsultuara ashtu edhe shtim të kanaleve të komunikimit.
- Mungesa e komunikimit me qytetarët, **mos përdorimi i medias lokale**, nxitja e debateve publike janë gjetje të cilat meritojnë vëmendje dhe përkushtim në fuksion të përromrësimet të proceseve të konsultimit publik.
- Bashkia Kukës prej vitesh realizon proceset e njoftimit dhe konsultimit publik dhe në **faqen e internetit** janë vendosur **informacion i qartë dhe i detajuar** mbi procesin e njoftimit dhe konsultimit publik në të gjitha fazat, duke filluar nga publikimi i projekt-aktit, marrja e komenteve dhe rekomandimeve për përmirësimin e tij, organizimin e debateve publike e deri te miratimi i aktit përfundimtar.
- Programi I rishikuar I transparencës, përveç vendosjes së një personi përgjegjës në rolin e **Koordinatorit të Programit të Transparencës**, mund të sjellë dhe ndryshime konkrete në administrimin dhe publikimin e të dhënave e dokumenteve që bashkia dhe KB, prodhojnë në fuksion të rritjes së transparencës dhe vendimarrjes.
- **Plotësimi i web faqes së bashkisë** me të gjithë informacionin e mundshëm i cili mungon, përmireson aksesin on linë të dokumentave dhe rrit transparencën

Konkluzionet për Këshillin Bashkiak Kukës:

- Të gjithë të intervistuarit **vlerësojnë shumë të rëndësishëm informimin dhe njoftimin e qytetarëve** për projekt-aktet që miratojnë anëtarët e Këshillit Bashkiak (KB). Informimi është përmirësuar përmes transmetimeve live të mbledhjeve të KB dhe rritjes së ndërveprimit me publikun përmes mediave sociale dhe faqes së internetit të këshillit.
- **Këshillimi me bashkësinë, konsiderohet shumë i rëndësishëm për mbledhjen e informacionit dhe rekomandimeve që janë afër nevojave të komunitetit.** Anëtarët e KB kanë qenë prezentë në shumë dëgjesa publike por bazuar në rregulloret e tyre **ata duhet të marrin rol drejtues** dhe ti realizojnë proceset edhe në mënyrë të pavarur nga bashkia.

- **Anëtarët e KB njohin mirë bazën ligjore dhe përpiqen të zbatojnë procedurat e parashikuara në rregulloret,** megjithatë ka pengesa që pengojnë zbatimin e plotë të këtyre procedurave në praktikë. Njohja e bazës ligjore përbën sfidë dhe kërkon kohë për t'u përshtatur me situatën reale.

Konkluzione për qytetarët, grupet e interesit dhe OSHC-të:

- **Nevojiten që qytetarët të ndërgjegjësohen për të drejtat e tyre** në lidhje me konsultimin publik, Ata duhet ta shfrytëzojnë këtë të drejtë për të bashkëpunuar me administratën e bashkisë dhe anëtarët e Këshillit Bashkiak, për të marrë vendime të konsultuara së bashku.
- Mjetet kryesore të njoftimit e konsultimit publik, janë njoftimet individuale dhe mediat sociale të bashkisë/Këshillit Bashkiak. Megjithatë, **procesi i njoftimit e konsultimit publik nuk zbatohet në mënyrë uniforme** dhe shpeshherë bashkia ose Këshilli Bashkiak limitojnë pjesëmarrjen qytetare duke mos nixitur pjesëmarrje në sasi dhe cilësi.
- **Pjesëmarrja qytetare ka qënë më madhe në konsultimet publike për dëgjuesat e projekt-buxhetit, taksat dhe tarifave vendore,** dhe ndryshimet për planin vendor. Qytetarët aktivë dhe organizatat e biznesit kanë qënë më të angazhuar në këto procese.
- **Roli i shoqërisë civile dhe qytetarëve, duhet të forcohet** për të siguruar pjesëmarrjen dhe konsultimin kuptimplotë në proceset e politikëbërjes në Bashki.
- Gjithashtu **nevojitet që të informohen komunitetet përkatëse mbi këto të drejta** dhe mënyrën e ushtrimit të tyre duke i dhënë zë parashikimeve në rregullore.
- **Grupet e interesit që përfaqësojnë sektorin e biznesit ka pasur bashkëpunime më të afërta me bashkinë.** Ndërsa OSHC-të dhe qytetarët aktivë kanë lehtësuar pjesëmarrjen e publikut, por rekomandimet e tyre shpesh nuk merren parasysh.
- Në dëgjuesat publike, **qytetarët dhe grupet e interesit shpesh nuk kanë në dorë dokumentet ose projektaktet që konsultohen.** Kjo mungesë transparence ndikon negativisht në pjesëmarrjen dhe efektivitetin e konsultimeve.
- Shumica e të intervistuarve janë skeptikë për efektivitetin e konsultimeve publike, duke menduar se **këto bëhen vetëm për të përmbushur procedurat ligjore** pa një ndikim real në vendimmarrje.
- **Besimi që qytetarët kanë se me përmirësimin e procesit të konsultimit përmirësohet qeverisja dhe marrëdhënia qytetar – qeverisje - duhet të shërbeje si nxitje për të shtuar përpjekjet dhe për të dedikuar energjitë dhe burimet e nevojshme.**

Rekomandime

Rekomandimet që po paraqesim përveçse kontribuojnë në zbatimin efektiv dhe cilësor të ligjit, ndihmojnë që procesi i konsultimit të mos mbetet formal, por t'i shërbejë qëllimit që ai ka në funksion të: (i) një qeverisjeje më të hapur, transparente e për pasojë, më demokratike; (ii) rritjes së shkallës së zbatimit të legjislacionit, në kuadër të pranimit më të gjerë të tij nga publiku.

- Për sa kohë që **ekzistojnë mekanizma dhe modele të mirëqeverisjes**, bashkia duhet të vijoj të kërkojë, **adaptojë e praktikojë alternativa** dhe forma ku qytetarët, grupet e interesit dhe shoqëria civile të marrin pjesë në vendimmarrje dhe të shihen **si partnerë të domosdoshëm** të procesit të konsultimit publik.
- Duke qenë se ka një **bazë të dhënash të plota** mbi procesin e konsultimit publik, përpjekje duhet të behën që sa me shumë qytetarë ti aksesojnë sipas interesit dhe nevojës.
- Rregulloret e aprovuara nga Këshilli bashkiak, **duhet të jenë të njohura nga vetë anëtarët** dhe të jenë udhëzues në punën e tyre për ti zbatuar në vendimet që ata marrin, ndërsa kërkohet që për disa procese të veçanta të Konsultimit Publik, vetë Këshilli duhet të marrë rol drejtues në fillimin dhe realizimin e tyre.
- Rekomandohet që **informacioni i publikuar në faqen e interentit të jetë miqësor** për përdoruesit, duke u dhënë me tepër akses në të drejtat e tyre si dhe **faqja të pasurohet** me informacion të plotë dhe shterrues.
- Është e nevojshme **të përmirësohet kontrolli i cilësisë së konsultimeve publike** dhe të sigurohet ndjekja e tyre e duhur. Gjithashtu, duhet të bëhen përpjekje shtesë për të inkurajuar pjesëmarrjen e palëve të interesuara, veçanërisht të shoqërisë civile dhe qytetare, në sasi dhe cilësi.
- Këshilli Bashkiak duhet **të intesifikojë fushatat e ndërgjegjësimit** për rëndësinë e pjesëmarrjes qytetare në dëgjuesat publike pasi përvetse në raste të vecanta, për komunitete të caktuara me interes, pjesëmarrja qytetare mbetet sfide dhe në nivel të ulët cilësor.
- **Përdorimi i medias lokale tradicionale** si platforma diskutimi dhe komunikimi me publikun, është shumë e rendëshme dhe do të kontrbuonte drejtpërdrejt në rritje të ndërveprimit dhe besimit ndërmjet qytetarëve dhe qeverisjes.
- **Zbatimi i metodave të reja për të inkurajuar** pjesëmarrjen aktive të qytetarëve, si p.sh., platforma interaktive online dhe aktivitete në komunitet do të risin besimin e publikut.
- Rekomandohet **zhvillimi i mekanizmave të rinj për matjen e kënaqësisë së qytetarëve** dhe për përmirësimin e ndërveprimit me ta.
- **Përdorimi më i gjerë i seancave dëgjimore dhe takimeve në komunitet** për të siguruar një përfshirje më të gjerë dhe efektive të qytetarëve, jo vetëm për projekt akte apo procese të detyrueshme ligjore.

Për qytetarët, grupet e interesit dhe OSHC-të

- Duhet të krijohen mekanizma që të nxisin pjesëmarrjen aktive të qytetarëve dhe OSHC-ve në konsultimet publike. Kjo mund të përfshijë organizimin e takimeve informative dhe trajnimeve mbi ligjin për njoftimin dhe konsultimin publik.

- **OSHC-të duhet të rrisin kapacitetet** e tyre për të ndikuar në vendimmarrje. Trajnime dhe burime shitesë mund të ndihmojnë në përgatitjen e tyre për të përfaqësuar interesat e komunitetit në mënyrë efektive.
- **Promovimi i bashkëpunimit** të vazhdueshëm midis bashkisë, Këshillit Bashkiak, qytetarëve dhe OSHC-ve për të siguruar që të gjithë palët të jenë të përfshira dhe të dëgjura në procesin e konsultimit publik.
- **Krijimi i mekanizmave efektivë** për monitorimin dhe ankimimin e vendimeve që bien ndesh me interesin publik. Kjo përfshin rritjen e ndërgjegjësimit mbi këto mekanizma dhe sigurimin që ata të funksionojnë në mënyrë të drejtë dhe transparente.
- **Fushata edukuese dhe ndërgjegjësimi publik** mbi të drejtat e qytetarëve për pjesëmarrje në proceset e njoftimit dhe konsultimit publik do të ndihmojnë në rritjen e angazhimit të qytetarëve dhe në ndërtimin e një kulture të pjesëmarrjes aktive.
- Kontrolli i **cilësisë së konsultimeve** duhet të forcohet dhe të sigurohet ndjekja e duhur, dhe nevojiten përpjekje të mëtejshme për të inkurajuar palët e interesuara, veçanërisht shoqërinë civile dhe qytetarët të marrin pjesë.

11.Referenca (Lista e burimeve të përdorura për studimin)

<https://kukesi.gov.al/keshilli/>

<https://kukesi.gov.al/komisionet/>

<https://kukesi.gov.al/legjislacioni-dhe-aktet-e-brendshme-rregullatore/>

<https://kukesi.gov.al/njofime-mbi-degjesat-publike/>

<https://kukesi.gov.al/pjesemarrja-qytetare-ne-vendimmarre/>

<https://kukesi.gov.al/programi-i-transparences-per-autoritetin-publik-bashkia-kukes/>

<https://kukesi.gov.al/regjistri-kerkesave-ankesave/>

<https://kukesi.gov.al/wp-content/uploads/2019/09/Rregullorja-K.Bashkiak.pdf>

<https://kukesi.gov.al/wp-content/uploads/2022/09/Procedura-e-ankimit-per-zhvillimin-e-konsultimit-publik.pdf>

<https://popNetwork.al/>

<https://popnetwork.al/raporti-studimor-informimi-njoftimi-dhe-konsultimi-publik-bashkia-kukes/>

<https://qbz.gov.al/eli/ligj/2014/10/30/146/3923aec7-2287-4909-9119-ea5dcee6245e>

<https://www.instat.gov.al/al/cens-2023/>

12.Anekse

Ankesi 1. Kërkesa zyrtare drejtuar bashkisë Kukës

Aneksi 2. Pyetësi I Intervistave të thelluara me stafin e bashkisë

Aneksi 3. Pyetësi I intervistave të thelluara me grupet e interes

Aneksi 4. Pyetësi për qytetarët online

Aneksi 2. Pyetësi I Intervistave të thelluara me stafin e bashkisë

VLERËSIMI I PRAKTIKAVE NJOFTIMIT DHE KONSULTIMIT PUBLIK NË NIVEL VENDOR

Kjo intervistë zhvillohet në kuadër të vlerësimit të situatës ekzistuese në lidhje me praktikën e njoftimit dhe konsultimit publik në nivel vendor. Vlerësimi zhvillohet nga Rrjeti “Përballja e Ofertave Politike” në kuadër të projektit “Nxitja e Mbikëqyrjes Qytetare mbi Përgjegjshmërinë Politike” financuar nga National Endowment for Democracy. Pyetësi ka për qëllim të vlerësojë situatën në 10 bashkitë e targetuara¹, për të pasqyruar situatën e realizimit të njoftimit dhe konsultimit publik në këto njësi të qeverisjes vendore.

Gjetjet nga intervistat do të shërbejnë për të marrë një informacion më të thelluar për mekanizmat e identifikuar të procesit të njoftimit dhe konsultimit në nivel vendor, sfidat, vështirësitë dhe faktorët e suksesit në zbatimin e tyre. Informacioni i dhënë dhe opinionet do të përdoren për përshkrimin e rasteve studimore, në kuadër të këtij studimi. Rrjeti POP, garanton pasqyrimin me korrektësi të të dhënave të marra gjatë intervistave në 10 bashkitë pilot, të identifikuar për zbatimin e mekanizmave të angazhimit qytetar dhe konsultimit në nivel vendor në Shqipëri.

Informacion i përgjithshëm për bashkinë:

Bashkia _____

Nr. i njësisve administrative _____

Nr. i banorëve _____

Mbulimi territorial _____

Numri i punonjësve (F/M) _____

1. A ka zhvilluar bashkia juaj standartizim të procedurës administrative të njoftimit dhe konsultimit publik? (rregullore e brendshme, urdhra të brendshëm, forma standarte, verifikim)

Po

Jo

2. A ka zhvilluar bashkia juaj ndonjë mekanizëm apo proces të pjesëmarrjes dhe konsultimit me qytetarët? (si psh: dëgjesa publike për PPV, degjese për dhëgjese për dhënie të pronave, plane veprimi, dëgjese për Buxhetimin me Pjesëmarrje, etj)? Nëse po, cilët janë ato për periudhën shtator 2023 – Maj 2024?

¹ Tirane, Durrës, Vlorë, Pukë, Elbasan, Fier, Kukës, Shkodër, Vau i Dejës, Korçë

3. Ndër ta, cilin do veçonit si një ndër mekanizmat që ka rezultuar më efektiv?

4. Prej sa kohësh janë realizuar dëgjesa dhe konsultime publike në bashkinë tuaj?

- Më pak se 6 muaj
- 6 muaj – 1 vit
- 1 – 3 vit
- Mbi 3 vjet (specifiko sa) _____

5. Kush i ka iniciuar procesin e njoftimit dhe konsultimit publik? (sqaro për cdo rast)

- Këshilli Bashkiak
- Kryetari i Bashkisë
- Stafi i Bashkisë
- Organizata jofitimprurëse lokale
- Projekt i realizuar me donatorë
- Tjetër (specifiko) _____

6. A ka vendime, urdhëra të brendshëm të miratuara nga Kryetari i Bashkisë apo Këshilli Bashkiak për programin e transparencës (verifikoni në disa raste është kërkuar të rishikohen programet e transparencës për 2023 - 2024?

Po Jo

7. Nëse po, ju lutem siguroni një kopje elektronike të dokumentacionit për efekt studimi, verifiko nëse plotësohen kërkesat e fushës 6 – Pjesëmarrja e Publikut në Vendimmarrje?

8. Nëse ka pak informacion dhe ato janë pjesërisht të publikuara në faqen e internetit, pse?

- Mendoni që nuk është e nevojshme
- Nuk ka kapacitete brenda bashkisë për të hartuar një dokumentacion të tillë
- Nuk keni gjetur një praktikë për t'u përshtatur në bashkinë tuaj
- Tjetër

9. Si është i organizuar procesi i njoftimit dhe konsultimit publik (hapat e procesit, përfshirë ideimin e projekt-akteve, njoftimin për konsultimin publik në regjistrin elektronik, numrin e takimeve dhe specifika për çdo takim, ku organizohen, kush merr pjesë, menaxhimi i informacionit dhe rekomandimeve nga qytetarët dhe ku reflektohen).

10. A ka bashkia juaj Koordinator për Njoftimin dhe Konsultimin Publik. Kush është përgjegjës për këtë strukturë? (saktësoni drejtorinë nga varet ky pozicion)?

11. Cilat drejtori apo sektore të tjerë të Bashkisë përfshihen në proceset e njoftimit dhe konsultimit publik?

12. Si e siguron pjesëmarrjen e gjithë grupeve të synuara në proceset me pjesëmarrje?

13. Cilat janë mjetet që përdorni për njoftimin dhe përfshirjen e qytetarëve në këtë proces? Ju lutem specifikoni shpeshësinë e përdorimit në rastin kur aplikohet.

Format e njoftimit	Gjithmonë	Shpesh	Ndonjëherë	Shumë rrallë	Asnjëherë
Regjistri elektronik	1	2	3	4	5
Posta elektronike (e-mail)	1	2	3	4	5
Lajmërim publik afishuar në ambjentet e bashkisë	1	2	3	4	5
Lajmërim në mediat audio-vizive lokale	1	2	3	4	5
Lajmërim në mediat sociale (Facebook etc)	1	2	3	4	5
Lajmërim individuale					
Botim në gazetat lokale	1	2	3	4	5
Tjetër	1	2	3	4	5

14. Si merren komentet dhe rekomandimet në procesin e konsultimit publik në formë verbale dhe/ose me shkrim e të regjistruara në procesverbalin e takimeve publike:

- A shpjegohen arsyet e nevojshme për nxjerrjen e projekt-aktit, si dhe ndikimi që ai do të ketë?
 Po Jo

Afati, vendi dhe mënyra me të cilën palët e interesuara paraqesin ose dërgojnë rekomandimet e tyre? Po Jo

A afishohet/publikohet adresa e kontaktit të koordinitorit për njoftimin dhe konsultimin publik për mbledhjen e rekomandimeve e të komenteve për projektaktin?

Po Jo

A publikohet dhe kur publikohet vendi dhe data e organizimit të takimit publik në rastet kur organi publik vendos për organizimin e tij?

15. A keni regjistër ose plan vjetor për procesin e vendimmarjes me pjesmarrje (dëgjesat publike)?

Po Jo

16. Si funksionon ky regjistër/plan? A përditësohet sistematikisht? (Verifiko faqen zyrtare e internetit ku publikohen projekt-aktet, që ngarkon me përgjegjësi organet që duhet të publikojnë të gjithë procedurën e konsultimit publik të projekt-aktit)

17. Kush është përgjegjës për përditësimin e tij?

18. Është i publikuar ky regjistër/ plan vjetor(online)?

Po Jo

19. A mbahet dhe publikohet procesverbali i takimeve dhe konsultimeve me publikun?

Publikimi online	Gjithmonë	Shpesh	Ndonjëherë	Shumë rrallë	Asnjëherë
Procesverbali i takimeve	1	2	3	4	5

20. Keni statistika mbi përfshirjen e qytetarëve? Nëse po, specifikoni edhe me shifra (kjo pyetje për koordinatorin e Konsultimit Publik, drejtoritë e tjera nuk kanë statistika, thjesht merrni ndonjë ide sa informacione kanë)?

Total _____

Të ndarë sipas gjinisë _____

- Të ndarë sipas njësive administrative _____
- Organizata jofitimprurëse lokale _____
- Subjekte private _____
- Të rinj _____
- Persona të papunë _____
- Persona me nevoja të veçanta _____
- Të pastrehë _____
- Tjetër _____

21. A keni sistem monitorimi dhe vlerësimi të procesit të njoftimit dhe konsultimit publik?

Po Jo

22. Nëse po, jepni më shumë informacion mbi të (indiktorët që maten, kush është përgjegjës për monitorimin dhe vlerësimin).

23. Cilat janë disa nga sfidat dhe vështirësitë që keni ndeshur në zbatimin e ligjit për njoftimin dhe konsultimin publik në bashkinë tuaj?

24. Në këndvështrimin tuaj, a është rritur aktivizimi i qytetarëve pas zbatimit të proceseve të infomimit dhe konsultimit për ta?

25. Nëse po/jo shpjegoni si:

26. Cilat do të ishin nevojat për ta përmirësuar më tej zbatimin e këtij procesi në të ardhmen?

- Procedura
- Burime njerëzore
- Burime financiare
- Burime materiale

- Infrastrukturë e përshtatshme
- Asistencë teknike/Trajnime
- Tjetër

27. Cilat do të ishin rekomandimet tuaja për ta përmirësuar më tej zbatimin e këtij procesi në të ardhmen?

FALEMINDERIT PËR BASHKËPUNIMIN!

Rrjeti “Përballja e Ofertave Politike – POP”, synon të rrisë debatin publik dhe informacionin te qytetarët si dhe orientimin e platformave drejt nevojave dhe prioritetëve të tyre. Përmes aktiviteteve projekti synon të forcojë demokracinë shqiptare, duke nxitur transparencën dhe llogaridhënien. Përballja e Ofertave Politike - POP, është një nismë e rrjetit të organizatave të shoqërisë civile shqiptare mbështetur nga “Olof Palme International Center” dhe “National Endowment for Democracy.” Anëtarët e Rrjetit POP janë organizatat si më poshtë:

- Qendra “Aleanca Gjinore për Zhvillim”, Tiranë;
- Qendra për Zhvillimin e Shoqërisë Civile, Durrës;
- Qendra Rinore Vlorë,
- Epoka e Re, Fier;
- Intelektualët e Rinj Shpresë, Shkodër;
- Lëvizja Rinore për Demokraci, Pukë;
- Qendra Rinore për Progres, Kukës,
- Gruaja në Zhvillim, Korçë;
- Hapa të Lehtë, Vau i Dejës;
- Tjetër Vizion, Elbasan

Aneks 3. Pyetësi I intervistave të thelluara me grupet e interesit

VLERËSIMI I PRAKTIKAVE TË NJOFTIMIT DHE KONSULTIMIT PUBLIK NË NIVEL VENDOR

Kjo intervistë zhvillohet në kuadër të vlerësimit të situatës ekzistuese në lidhje me praktikën e njoftimit dhe konsultimit publik në nivel vendor. Vlerësimi zhvillohet nga Rrjeti “Përballja e Ofertave Politike” në kuadër të projektit “Nxitja e Mbikëqyrjes Qytetare mbi Përgjegjshmërinë Politike” financuar nga National Endowment for Democracy. Pyetësi ka për qëllim të vlerësojë situatën në 10 bashkitë e targetuara¹, për të pasqyruar situatën e realizimit të njoftimit dhe konsultimit publik në këto njësi të qeverisjes vendore.

Gjetjet nga intervistat do të shërbejnë për të marrë një informacion më të thelluar për mekanizmat e identifikuar të procesit të njoftimit dhe konsultimit në nivel vendor, sfidat, vështirësitë dhe faktorët e suksesit në zbatimin e tyre. Informacioni i dhënë dhe opinionet do të përdoren për përshkrimin e rasteve studimore, në kuadër të këtij studimi. Rrjeti POP, garanton pasqyrimin me korrektësi të të dhënave të marra gjatë intervistave në 10 bashkitë pilot, të identifikuar për zbatimin e mekanizmave të angazhimit qytetar dhe konsultimit në nivel vendor në Shqipëri.

Informacion i përgjithshëm për grupin e interesit:

Emri _____

Organizatë _____

Biznes _____

Aktivist _____

1. Keni informacion se ju keni të drejta si person ose përfaqësues i palëve të interesuara për të marrë pjesë në njoftimin dhe konsultimin publik që organizon bashkia/këshilli bashkiak për vendim marrje të ndryshme që prekin jetën e komunitetit?

Po Jo

2. Cilat janë mjetet që jeni njoftuar për njoftimin dhe konsultimin publik? Ju lutem specifikoni shpeshësinë e përdorimit në rastin kur aplikohet.

Format e njoftimit	Gjithmonë	Shpesh	Ndonjëherë	Shumë rrallë	Asnjëherë
Njoftime nga rregjistri elektronik/façe web bashkia	1	2	3	4	5
Posta elektronike (e-mail)	1	2	3	4	5
Lajmërim publik afishuar në ambientet e bashkisë	1	2	3	4	5

¹ Tirane, Durrës, Vlorë, Pukë, Elbasan, Fier, Kukës, Shkodër, Vau i Dejës, Korçë

Lajmërim në mediat audio-vizive lokale	1	2	3	4	5
Lajmërim në mediat sociale (Facebook, IG etj)	1	2	3	4	5
Lajmërim individuale	1	2	3	4	5
Botim në gazetat lokale	1	2	3	4	5
Tjetër, adminstratori, kryeplaku, ndërlihdësi komunitar.	1	2	3	4	5

3. Nëse po ju lutem specifikoni ku nga konsultimet e mëposhtme keni marrë pjesë ose keni kontribuar?

Format e pjesëmarrjes	Gjithmonë	Shpesh	Ndonjëherë	Shumë rrallë	Asnjëherë
Dëgjesa për projekt buxhetin vendor 2023-2024	1	2	3	4	5
Dëgjesa për taksat dhe tarifatat vendore	1	2	3	4	5
Dëgjesa për ndryshime në Planin e Përgjithshëm Vendor	1	2	3	4	5
Dëgjesa për ndryshimin/tjetërsimin ose dhënien në përodrim të pronave të të tretëve.	1	2	3	4	5
Dëgjesa për miratimin e normave, standarteve e kritere për rregullimin dhe disiplinimin e funksioneve, si dhe për mbrojtjen e garantimin e inetrësitet publik (Dëgjesa për plane veprimi vendore dhe rregullore të ndryshme)	1	2	3	4	5
Tjetër	1	2	3	4	5

4. Nëse keni marrë pjesë, a keni dhënë rekomandime/propozime për Bashkinë ose Këshillin Bashkiak me shkrim ose elektronikisht te koordinatori për njoftimin dhe konsultimin publik?

- Gjithmonë
- Ndonjëherë
- Asnjëherë

5. A keni raste bashkëpunimime bashkinë ose këshillin bashkiak për të marrë pjesë, këshilluar ose për të organizuar takime publike në favor të grupit që ju përfaqësoni?

Po

Jo

6. Nëse po, rekomandimet tuaja janë marrë parasysh?

Po

Jo

7. Kush i ka iniciuar procesin e njoftimit dhe konsultimit publik? (sqaro për cdo rast)

-
- Këshilli Bashkiak
 - Stafi i Bashkisë
 - Organizata jofitimprurëse lokale
 - Projekt i realizuar me donatorë
 - Tjetër (specifiko) _____

8. Në procesin e njoftimit dhe konsultimit publik që ju keni marrë pjese në formë verbale dhe/ose me shkrim e të regjistruara në procesverbalin e takimeve publike:

- A u janë shpjeguar arsyet e nevojshme për nxjerrjen e projekt-aktit, si dhe ndikimi që ai ka?
 Po Jo

Afati, vendi dhe mënyra me të cilën, ju si palë të interesuara do të paraqesni ose dërgojnë rekomandimet tuaja?
 Po Jo

A u është treguar ose publikuar adresa e kontaktit të koordinatorit për njoftimin dhe konsultimin publik për mbledhjen e rekomandimeve e të komenteve për projektaktin?
 Po Jo

Sa kohe në dispozicion keni për të marrë pjesë në një konsultim publik në rastet kur organi publik vendos për organizimin e tij?

9. Mendoni se rekomandimet tuaja janë marrë parasysh? A besoni se konsultimet publike sjellin ndryshime reale, apo bëhen vetëm për procedurë?

10. Në konsultimet publike të organizuara a ju kanë vënë në dispozicion materiale të projek-aktit për ta shqyrtuar dhe për të dhënë rekomandime? (Nëse po, ju lutem siguroni një kopje të dokumentacionit për efekt studimi)

11. Nëse nuk keni qënë dakord me projekt-aktin dhe keni dhënë rekomandime, komente e vërejtje, a keni patur kohë në dispozicion për ti referuar dhe cila është rruga që keni ndjekur më poshtë?

- keni përgatitur kërkesë-ankesë dhe rekomandime për ndryshim
- keni mbledhur firma të qytetarëve dhe grupeve të interesit për ta kundërshtuar
 - jeni ankuar në institucione të tjera që kanë për detyrë monitorimin e punës së bashkisë dhe vendim marrjen e kështillit bashkiak.
- keni komunikuar me mediat dhe grupet e interesit
- Tjetër

12. Cilat janë disa nga sfidat dhe vështirësitë që keni ndeshur në zbatimin e ligjit për njoftimin dhe konsultimin publik me qytetarët dhe grupet e interesit që ju përfaqësoni?

13. Në këndvështrimin tuaj, a është rritur aktivizimi i qytetarëve pas zbatimit të proceseve të infomimit dhe konsultimit për ta?

14. Nëse po/jo shpjegoni si:

15. Cilat do të ishin rekomandimet tuaja për ta përmirësuar më tej zbatimin e këtij procesi në të ardhmen?

FALEMINDERIT PËR BASHKËPUNIMIN!

Rrjeti "Përballja e Ofertave Politike – POP", synon të rrisë debatin publik dhe informacionin te qytetarët si dhe orientimin e platformave drejt nevojave dhe prioriteteve të tyre. Përmes aktiviteteve projekti synon të forcojë demokracinë shqiptare, duke nxitur transparencën dhe llogaridhënien. Përballja e Ofertave Politike - POP, është një nismë e rrjetit të organizatave të shoqërisë civile shqiptare mbështetur nga "Olof Palme International Center" dhe "National Endowment for Democracy." Anëtarët e Rrjetit POP janë organizatat si më poshtë:

- Qendra "Aleanca Gjinore për Zhvillim", Tiranë;
- Qendra për Zhvillimin e Shoqërisë Civile, Durrës;
- Qendra Rinore Vlorë,
- Epoka e Re, Fier;
- Intelektualët e Rinj Shpresë, Shkodër;
- Lëvizja Rinore për Demokraci, Pukë;
- Qendra Rinore për Progres, Kukës,
- Gruaja në Zhvillim, Korçë;
- Hapa të Lehtë, Vau i Dejës;
- Tjetër Vizion, Elbasan

Faleminderit për pjesëmarrjen në këtë anketim! Kontributi juaj është i vlefshëm për të kuptuar perceptimet publike mbi njoftimin dhe konsultimin publik në nivel vendor. Kjo anketë zhvillohet në kuadër të vlerësimit të situatës ekzistuese në lidhje me praktikën e njoftimit dhe konsultimit publik në nivel vendor. Vlerësimi zhvillohet nga Rrjeti “Përballja e Ofertave Politike” në kuadër të projektit “Nxitja e Mbikëqyrjes Qytetare mbi Përgjegjshmërinë Politike” financuar nga National Endowment for Democracy. Ai ka për qëllim të vlerësojë situatën në 10 bashkitë e targetuara (Tiranë, Durrës, Elbasan, Shkodër, Vlorë, Fier, Korçë, Kukës, Pukë, Vau Dejës) për të pasqyruar perceptimin e qytetarëve mbi njoftimin dhe konsultimin publik në këto njësi të qeverisjes vendore dhe impaktin në vendimarrje përmes konsultimit.

**Ju lutemi, përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme me sinqeritet dhe duke u bazuar në aq njohuri sa keni. Nëse keni pyetje, ju lutem kontaktoni:
perballjaeofertavepolitike@gmail.com**

Seksioni A: Konsultimi Publik

A1. Bashkia:

This is a question help text.

- Durrës
- Elbasan
- Fier
- Korçë
- Kukës
- Pukë
- Shkodër
- Tiranë
- Vau i Dejës
- Vlorë

A2. 2. Gjinia:

- Femër
- Mashkull

A3. 3. Moshë:15-29 vjeç 30-45 vjeç 46-65 vjeç Mbi 65 vjeç **A4. 4. Zona e banimit:**Zonë Urbane Zonë Rurale **A5. 5. Keni informacion për ligjin për konsultimin publik në Shqipëri, ku procesi i njoftimit dhe konsultimit publik me qytetarët, para marrjes së vendimeve duhet të organizohet nga bashkia dhe këshilli bashkiak?**Po Jo **A6. 6. A keni marrë pjesë në dëgjesat e organizuara nga Bashkia ose Këshilli Bashkiak në dy vitet e fundit?**Po Jo **A7. 7. Nëse JO, përse nuk keni qënë pjesë e konsultimeve?**Nuk e di që kam të drejtë të komentoj, të bëj vërejtje dhe ndryshime në vendimet që merr bashkia dhe/ose këshilli bashkiak. Nuk jam i/e informuar, nuk kam njoftim se kur mbahen konsultimet publike Nuk më intereson Nuk marr pjesë sepse mendimet e mia nuk merren parasysh Tjeter

Tjeter

A8. 8. Nëse PO, specifikoni si jeni vënë në dijeni të procesit?Njoftime nga rregjistri elektronik/façe web e bashkisë Nëpërmjet postës elektronike (e-mail) Lajmërim i publik afishuar në ambientet e bashkisë Lajmërim në mediat audio-vizive lokale Lajmërim në mediat sociale (Facebook, Instagram, X, etj)

Lajmërimi individuale Tjetër (administratori, kryeplaku, ndërlidhësi komunitar) **A9. 9. A janë marrë në konsideratë vërejtjet/sugjerimet/komentet tuaja?**Po Jo Nuk e di Pjesërisht **A10. 10. A jeni ankuar ndonjëherë në lidhje me ndonjë aspekt të procesit të konsultimit publik?**Jo, nuk jam ankuar Po jam ankuar por nuk kam marrë përgjigje Po jam ankuar dhe kam marrë përgjigje **A11. 11. A keni besim se përmirësohet vendimarrja, në dobi të qytetarëve nëse zbatohen me përpikmëri procedurat e konsultimit publik?**Po Jo **A12. 12. Në vlerësimet e mëposhtme cilat mendoni se janë probleme të konsultimit publik?**Nuk njoftohemi në kohë në lidhje me një draft vendim që hidhet për konsultim Bashkia dhe Këshilli Bashkiak bëjnë konsultim publik formal Bashkia dhe Këshilli bashkiak nuk e bëjnë konsultimin publik me grupet e duhura të qytetarëve dhe të interesit Grupet e interesit dhe qytetarët nuk kanë mundësi për të shprehur mendimet e tyre alternative pro ose kunder në lidhje me projekt akte gjatë procesit të konsultimit publik. Edhe kur njoftohem për konsultimet publike ka pak mundësi të diskutojnë të gjithë, mungojnë materialet shoqëruese dhe nuk përcaktohen afate që pas takimeve të paraqiten vërejtjet ose argumentet e qytetarëve. Bashkia ose Këshillit Bashkiak nuk i marrin parasysh rekomandimet e dhëna nga qytetarët dhe grupet e interesit gjatë procesit të konsultimit. Nuk ka interes nga vetë qytetarët të marrin pjesë, nuk duan të përfshihen. **Faleminderit! Rrjeti POP**

RRJETI POP

Rrjeti "Përballja e Ofertave Politike – POP", synon të rrisë debatin publik dhe informacionin te qytetarët si dhe orientimin e platformave drejt nevojave dhe prioriteteve të tyre. Përmes aktiviteteve rrjeti synon të forcojë demokracinë shqiptare, duke nxitur transparencën dhe llogaridhënien. Përballja e Ofertave Politike - POP, është një nismë e rrjetit të organizatave të shoqërisë civile shqiptare mbështetur nga "Olof Palme International Center" dhe "National Endowment for Democracy."

KONTAKT

Adresa: Rr."Abdyl Frasheri", P.10/1,
Tirana, Albania

Tel: +355 (0) 422255514

Mobile: +355 69 61 20 169

Email: perballjaeofertavepolitike@gmail.com

Web: <https://popnetwork.al/>